У вошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 111. П'ЯТНИЦЯ, 19-го ЧЕРВНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 19, 1970 No. 111. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 18 червня 1970

В АМЕРИЦІ

ПАЛАТНА КОМІСІЯ В СПРАВІ ОСВІТИ І ПРАЦІ схвалила більшістю 21-го голоса до 13-ох законопроєкт про безпеку праці. „За" голосували всі демократи, а республіканці були „проти", і тільки один із них конгресмен Альфонсо Белл голосував із демократами. Схвалений Комісією проєкт — є першим законопроєктом, який говорить про безпеку праці загально, при всіх родах праці. Давніше схвалені закони відносилися до безпеки праці в копальнях або при будовах домів. Торговельна Палата ЗСА веде пропаганду проти цього проєкту, бо вона є речником промисловців, які є проти того, щоб Федеральний Уряд вмішувався в ділянку промислу. В цьому виборчому році обидві партії мусять рахуватися з виборцями — робітництвом.

МІЖНАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ ЦИВІЛЬНОГО Летунства відбуває конвенцію в Монтреалі в Канаді, в якій беруть участь представники 87-ох держав. Головною ціллю нарад — заплянувати засоби, які не дозволяли б повітряним піратам змушувати пілотів летіти туди, куди бажається піратам. Голова Організації арґентинець Волтер Вінаґі заявив,, що цілий світ сподівається, що Міжнародна Організація Цивільного Летунства зробить початок кінця дворічного періоду, в якому злочинці знущалися безкарно над пілотами й пасажирами, наказуючи летіти туди, куди бажає примха пірата. Представник ЗСА Френк Е. Лой поставив внесок, щоб був примус видавати злочинця-пірата тій країні, що є власником літака.

1-ГО ЛИПНЯ ВІДБУДЕТЬСЯ ДРУГЕ ТЯГНЕННЯ жеребків, хто з народжених в 1951-му році має служити в збройних силах ЗСА. Військова служба має початися в 1971-му році, або й пізніше, коли хтось матиме відкладення військової повинности. Представник Рекрутаційного Уряду заявив, що цього року тягнення жеребка відбудеться 6 місяців перед 1971-им роком тому, щоб взяті до війська юнаки знали наперед, що вони мусять відбувати військову повинність. Президент Ніксон видав наказ, щоб тягнення жеребка відбулося 1-го липня. Тягнутиме машина компютер. Минулого року тягнули жеребки з датами від 1 до 365 рукою, і минулорічне тягнення відбувалося 1-го грудня.

В КЕЙП КЕННЕДІ, НА ФЛОРИДІ, два астронавти з „Аполло 14" капітан Ален Б. Шеперд і командор Едґар Д. Мітчелл з успіхом випробовували „приземлення" на Місяці, яке відбувалося у великому сталевому приміщенні, в якому були такі самі умовини, як в космосі. Капітан Шеперд, командор Мітчелл і майор Стюарт А. Руза мають відбути четверту подорож до Місяця, призначену на 3-го грудня цього року. Але ця дата може буде відкладена на пізніше, і четверта подорож до Місяця може відбудеться аж в 1971-му році, бо фахівці докладніше випробовуватимуть космічний корабель „Аполло 14".

ЗЯТЬ ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНСОНА майор Чардз Бобб, покидає Корпус Морської Піхоти і буде студіювати право. Він вислав листа до секретаря фльоти Джана Г. Чейфі, в якому просить звільнити його зі служби у фльоті з днем 1-го вересня ц. р., і перенести його до резерви. Представник фльоти заявив, що просьба майора Бобба є звичайною формальністю, і звичайно її здійснюють. Майор Бобб має 30 років, він плянує записатися на правничі студії у Правничій Школі Вірджінського Університету. Після закінчення студій він хоче бути адвокатом в тому ж стейті.

У СВІТІ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ У ТАНТ ЗАПРОПОНУВАВ, щоби „п'ять великих" — ЗСА, Британія, Франція, СССР і Комуністичний Китай — відбули конференцію про всі найважливіші міжнародні проблеми. Він виявив це в Гаазі, у Голляндії, куди він прибув на Світовий конгрес у справах харчів.. Той конгрес відкрила голляндська королева Юліяна.

ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ ВКЛЮЧИЛИСЬ активно у поборювання торгівлі наркотиками. Голова даного відділу в ОН, югославський громадянин Владимір Кузевіч, повідомив пресу, що зібрано вже з приватних джерел 15,000.000 дол. на акцію в першому році. Вона йтиме двома шляхами: заходами в країнах, що продукують опіюм, щоб вони переставили засівну площу на іншу продукцію, та вишколювання агентів для боротьби проти торгівлі наркотиками.

В ІСТАМБУЛІ В ТУРЕЧЧИНІ ПРОГОЛОШЕНО поліційну годину від 9 вечора до світанку та встановлено військові суди для порушників ладу. Уряд завів ці надзвичайні засоби внаслідку робітничих і студентських заворушень. Демонстрації перекинулись також до Анкари й Ізміру в Малій Азії. Прем'єр Сулейман Деміраль відбув довгу нараду з президентом Севдетом Сунаєм. Робітничі демонстрації вийшли на соціяльному тлі, зате використали їх для політичних цілей комуністичні студентські організації.

НА ПЕРЕДМІСТІ ПАРИЖУ ПРИЙШЛО до справжньої битви між замешкалими там жидами й арабами. Тому, що ті жиди здебільша прибули до Франції з північноафриканських країн, вони говорять по-арабськи й донедавна жили в згоді з арабами. У зв'язку з загостренням ізраїльсько - арабських взаємин — настало й напруження в тій паризькій дільниці, що становить великий клопіт для французької поліції. Є ранені, знищено багато майна.

КОМУНІСТИ В КАМБОДЖІ ЗВІЛЬНИЛИ троє американських журналістів, двох мужчин і одну жінку, що їх схопили 7 травня, коли вони їхали автом недалеко міста Свайрієнг за 70 миль від Пномпеню. Спершу вважали їх за „шпигунів", тримали із зав'язаними очима і поводилися грубо, але, переконавшись, що це журналісти — ставились до них ввічливо. Два журналісти згинули 30 травня в подібній місії у Камбоджі, доля кругло 20-ти інших, різних національностей, дотепер невідома.

ШВЕДСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ОЛЯФ ПАЛЬМЕ ПРИБУВ з відвідинами до Москви, де приймали його дуже парадно. Він був недавно в Америці, де вправді стрінувся з державним секретарем Вілліямом Роджерсом і різними сенаторами, але президент Ніксон не прийняв його. Оляф Пальме демонстрував багато разів проти американської політики супроти В'єтнаму, визнав Північний В'єтнам і дав йому фінансову допомогу та дає притулок американським дезертирам. Він старався переконувати своїх американських розмовців, що він не є ворогом Америки.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОТИ КОНТРОЛІ ЦІН, ПРОСИТЬ ПРО ПОМІРКОВАНІСТЬ ПРИ ЗБІЛЬШЕННІ ПЛАТЕНЬ І ЦІН

Вашингтон. — Президент Ніксон, промовляючи до народу в справі економіки країни, заявив, що він був і є проти урядової контролі платень і цін. Президент признав, що економічні показники не такі, як Уряд передбачав для цього часу, і що число безробітних більше, як передбачали урядові економісти. Та проте Президент сказав: „Це все не свідчить про те, що мусимо залишити нашу стратегію в ділянці економіки. Це не значить, що маємо звертати увагу на цей розвиток економіки, коли пристосовуємо її до нашої тактики". Ніксон заявив: „Я переконаний в тому, що наш основний економічний напрям правильний і відповідальний, що це шлях, який приведе до зменшення коштів прожитку і поведе нас до економічного збільшення". Ніксон просив бизнесменів і світ праці добровільно контролювати ціни. Він повідомив, що він найменує окрему комісію, яка слідкуватиме за інфляцією у зв'язку зі збільшуванням платень і цін на товари. Це буде Крайова Комісія в справах продукції. Вона складатиметься з бизнесменів, представників робітничих організацій і суспільства. Президент не подав числа членів цієї комісії, ані не сказав, коли її найменує. Ця комісія буде час від часу публікувати „алярми про інфляцію", які для неї виготовить Президентська Рада Економічних Дорадників. В цих алярмах будуть подані зависокі заробітні платні і задорогі товари, які поглиблюють інфляцію. Президент повідомив, що покличе до життя ще й Реґуляційну Контрольну Раду, яка слідкуватиме за тим, що купують федеральні агенції та чи вони не спричиняють своїми закупами інфляцію. Президент Ніксон підкреслив, що урядові агенції своїми ощадностями здобули право на те, щоб могли закликати бизнесменів і світ праці до подібної ощадности при заключуванні нових контрактів про працю і при усталюванні цін на товари. Ніксон твердив, що Конгрес бавиться в політику, коли пропонує законопроєкти про повновласті для нього, щоб він міг „заморозити" ціни й платні. Ніксон заявив, що він не користав би з цього закону навіть тоді, коли б Конгрес його схвалив. Президент закликає Конгрес схвалити закони, потрібні під час інфляції: поширення забезпечення проти безробіття, поширення програми соціяльного забезпечення, будівельний законопроєкт, проєкт про допомогу залізницям. Президент таки трохи відступив від своєї програми, коли обіцяв зорганізувати вище згадані комісії, що мають слідкувати за інфляцією. Бизнесмени в більшості схвалили промову Ніксона.

Конгрес схвалив законопроєкт про зменшення виборчого віку до 18 років

Вашингтон. — 17-го червня Палата Репрезентантів більшістю 272-ох до 132-ох голосів схвалила зменшити виборчий вік, який тепер, на основі Конституції, становить 21 рік, до 18-ох років із важністю від 1971-го року. Якщо президент Ніксон підпише цей законопроєкт, то вже у виборах всякого роду мали б брати участь ті всі американці, які покінчили 18-ий рік. Преса підкреслює, що зменшення виборчого віку матиме великий вплив на американську політику, бо матимуть голос 11 мільйонів молодих виборців, які зможуть внести нові проблеми, нових кандидатів, і, навіть, можуть виникнути нові партії, які порушать теперішню двопартійну систему. Голова Крайового Демократичного Комітету Лоренс О'Браєн заявив, що дуже можливо, що „нові виборці вирішуватимуть, хто буде американським президентом в 1972-му році". Неофіційно повідомили з Білого Дому, що Президент підпише схвалений законопроєкт, хоч він був проти того, щоб виборчий вік змінював Конгрес шляхом звичайної ухвали, а не за допомогою такої більшости, яка потрібна при зміні Конституції. Зміна Конституції вимагає більшости двох третіх голосів і ратифікації трьома четвертими всіх стейтів ЗСА. Передбачають, що після підписання закону про зменшення виборчого віку до 18 років — противники цього закону звернуться до Найвищого Суду, щоб він ствердив, чи Конгрес діяв згідно з Конституцією, коли схвалював цей закон. Передбачають, що Найвищий Суд ЗСА вирішив би цю справу ще перед початком 1971-го року, від коли має обов'язувати новий закон. Конгресмен республіканець із Іллиной Джан Б. Андерсон заявив, що молоді люди є покривджені, бо ми „закликаємо їх працювати в нашій системі, але сама система не дозволяє їм брати участь в політичному житті". Ніксон є за зменшення виборчого віку, але шляхом зміни Конституції, а не звичайним рішенням Конгресу.

Шевченківська Фундація в Канаді зросла до 354 тис. долярів

Вінніпеґ. — За повідомленням екзекутивного директора культурної Шевченківської Фундації в Канаді д-ра С. Кальби, до кінця березня 1970 року власні фонди Шевченківської Фундації зросли на 40 тис. долярів завдяки щедрим пожертвам свідомих громадян, і становлять тепер 354,389,77 дол. Чистий дохід-відсотки зросли в порівнянні з минулим роком з 8 тис. дол. на понад 13 тис. дол. У минулому році на різні справи для збереження й розвитку української культури та мови в Канаді Шевченківська Фундація асиґнувала понад 10 тис. дол., допомагаючи фінансово працівникам науки й культури, 750 дол. допомоги одержав Український Дитячий Театр у Вінніпезі, 1 500 — Об'єднання Українських Педагогів у Канаді, 2 500 дол. — д-р М. Марунчак для видання „Історії українців Канади" і т. д. Шевченківська Фундація виділила також кошти на обезпечення пам'ятника Т. Шевченкові у Вінніпезі. Дирекцію Ради Директорів Шевченківської Фундації очолюватиме впродовж трьох років д-р І. Глинка. Рада Директорів на своєму річному засіданні звернулася із закликом до громадянства в Канаді пожвавити збірку на культурну Шевченківську Фундацію. Остаточна мета збірки — один мільйон долярів, відсотки з якого щороку йтимуть на допомогу й заохоту до праці діячів української культури й науки, шкільництва та відповідних установ і організацій у Канаді.

СССР не хоче міжнародної конференції в справі Південної Азії

Москва. — Миролюбна місія спеціяльних висланців трьох далекосхідніх держав — Японії, Індонезії і Маляйзії — у Москві скінчилася повною невдачею. Вони прибули до Москви під проводом індонезійського міністра закордонних справ Адама Маліка і у вівторок 17 червня відбули з совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком двогодинну конференцію. Представники названих трьох далекосхідніх держав діяли з мандату від 11-членної конференції азійських і далекосхідніх держав, яка в минулому місяці відбулася в столиці Індонезії Джакарті. Та конференція, нікого не засуджуючи і не приймаючи нічию сторону, винесла постанову, що всі чужі війська повинні бути відкликані з Південного В'єтнаму, Ляосу й Камбоджі і що в тій справі треба скликати нову міжнародну конференцію. Громико таврував перед далекосхідніми делеґатами Америку за її „аґресію" в Камбоджі, але промовчав закид тих делеґатів, що невтральність Камбоджі порушили були вже раніше північно-в'єтнамські війська і не признав, що північно-в'єтнамські війська воюють на терені Південного В'єтнаму. Совєтські комунікати й інші інформації про В'єтнамську війну називають північно-в'єтнамські війська тільки „в'єтнамськими патріотами". Адам Малік відлетів вже до Індонезії. Він заявив журналістам, що неґативна відповідь Совєтів не була несподіванкою. Совєтський прем'єр Алексєй Косиґін ствердив теж неґативне становище совєтського уряду супроти ідеї скликання нової міжнародної конференції для справ В'єтнаму, Ляосу й Камбоджі. Промовляючи на бенкеті у честь шведського прем'єра Оляфа Пальме він цинічно заявив, що Совєти „шанують право всіх південно-азійських народів до незалежного від нікого самовизначення". Про конференцію Громика з міністрами Японії, Індонезії і Маляйзії не було в совєтській пресі, радіо й телевізії ані слова.

Переговори між ЗСА і СССР про атомову зброю поволі ступають вперед

Відень. — Хоча американсько - совєтські переговори про обмеження чи припинення перегонів в атомовому озброюванні суворо засекречені, проте все ж преса висловлюється оптимістично про їхні шанси. Підготова до тих переговорів відбулася на конференції в Гельсинках від 17 листопада до 22 грудня мин. року, — у Відні конференція триває від весни ц. р. Засідання Віденської конференції відбуваються двічі в тиждень, щовівтірка і п'ятниці, наперемінy в совєтській та американській амбасадах, і кожне засідання триває кругло одну годину, обмежуючись до одної промови обох голів делеґацій. Головою Американської делеґації є Джералд Смит, совєтської Владимір Семйонов. Кожна делеґація нараховує по 11 членів. Зате своббідна й ширша виміна думок відбувається на неофіційних зустрічах „за чаєм" після кожного засідання, при чому голос в тих розмовах забирають вже члени делеґацій, військовики, учені й дипломати. Тому, що справа по суті стосується різних найновіших і найбільш складних родів ядрової зброї і такої найтруднішої проблеми, як контроля, — переговори йдуть надзвичайно повільним темпом й обмежуються покищо все ще до інформаційного характеру. Припускають, що Віденська конференція триватиме до половини липня цього року, після чого прийде перерва задля проаналізування списаних численних протоколів, після чого осінню ц. р. конференція — за заздалегідь устійненим пляном — перенесеться знову до Гельсинок у Фінляндії.

Внаслідку масових протестів — Совєти звільнили арештованого ученого

Москва. — Совєтські власті „тимчасово" звільнили з дому для божевільних у Калузі арештованого 29 травня ц. р. ученого біолога-ґенетика Жореса Медведєва і дозволили йому вернутися до дому, перестерігши його, що вони можуть знову забрати його геть. В обороні Медведєва виступили були численні видатні совєтські вчені і приєднався до них окремим гострим протестаційним листом письменник Александер Солженіцин. 11 червня ц. р. совєтський міністер здоров'я д-р Борис В. Петровський прийняв делеґацію учених, між ними президента Академії Наук Мстислава Келдиша, академіка Михайла Сахарова, що підписав був протест в обороні Медведєва, і кількох інших приятелів Медведєва, як також психіятра д-ра Віктора Морозова, що оглядав Медведєва. Морозов буцім-то заявив, що Медведєв „мабуть психічно незбалянсований", але всі інші рішуче цьому заперечили. Келдиш буцім-то мовчав. Після тієї наради совєтський уряд вирішив, видно, звільнити Медведєва, але й шантажувати його загрозою, що в кожному часі можуть знову запроторити його до дому божевільних. За кару за відважні виступи Жореса Медведєва в обороні свободи рухів совєтських вчених та їх обміну думками з західніми ученими — в минулому році позбавлено його становища голови лябораторії в осередку атомових дослідів в Обнінську і він від дев'ятьох місяців бідував.

Відбувся з'їзд пластових виховників

Ню Йорк (х.н.). — В днях 13 і 14-го червня в Пластовому Домі в Ню Йорку відбувся з'їзд пластових виховників східних станиць ЗСА. Прибуло 54 старші пластунки і пластуни та сеніори і сеніорки, які під сучасну пору працюють як активні виховники у своїх станицях. З'їзд відкрила пл. сен. Х. Навроцька, як голова Виховного сектора, а провадила ним Крайова Командантка Пластунок пл. сен. Слава Рубель. Доповідали: пл. сен. З. Корчинський, Л. Крупа, О. Кузьмович, Л. Храплива, д-р М. Кузьмович, Н. Кулинич, ст. пл. С. Луцька, а ст. пл. М. Гельбік перевела показові гурткові сходини. Поодинокі представники станиць говорили і обговорювали свої виховні питання-проблеми. Спільну вечерю закінчив виступ пластунів і пластунок із Станиці Йонкерс, які співали при імпровізованій ватрі. Такий самий з'їзд виховників із західних станиць відбудеться на Пл. Оселі „Писаний Камінь" біля Клівленду в днях 20 і 21 червня ц.р. Рекомендації цих з'їздів будуть взяті до уваги Пластовим Конгресом Другим.

ВЛАДИКА БУКАТКО ІНФОРМУЄ ЕКЗЕКУТИВУ ЗУАДК

Як уже широко інформовано у „Свободі" з 16-го червня, Архиєпископ Гавриїл Букатко з Югославії мав зустріч з членами Екзекутиви Злученого Американського Допомогового Комітету у Філядельфії та поінформував їх про висліди дотеперішньої допомоги українців в Америці і Канаді для потерпілих від землетрусу братів в Югославії, як і про потреби дальшої допомоги. Зустріч відбулася в приміщеннях ЗУАДК. На фото сидять (зліва): секретар Владики Букатка о. Марко Чоліч, президент ЗУАДК д-р Володимир Галан, Владика Букатко, голова Союзу Українок Америки інж. Стефанія Пушкар та заступник президента ЗУАДК д-р Олександер Вілик. Стоять (зліва): дир. Іван Поритко із Суспільної Служби Комбатантів та екзекутивний директор ЗУАДК ред. Остап Тарнавський.

ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ ВІДБУЛА НАРАДИ

Ню Йорк, (СКВУ-УПС). Чергове засідання Президії Секретаріяту СКВУ відбулося в Ню Йорку 5 червня 1970 р. В програмі нарад було обговорення та схвалення проєкту плян у праці Комісії для справ культури Секретаріяту, а теж розгляд проєкту зібрання статистичних даних про українські поселення в окремих країнах західнього світу.

У нарадах взяли участь: Йосип Лисогір, президент СКВУ, Ігнат Білинський, генеральний секретар, Богдан Т. Гнатюк, касир, Михайло Сосновський, екзекутивний директор, Юліян Ревай, член Контрольної Комісії СКВУ, Микола Степаненко, голова Комісії для справ культури.

Українська культурна політика в діяспорі

Плян праці Комісії для справ культури, виготовлений проф. Миколою Степаненком, включає не тільки організаційні справи, але також заторкує підставові заложення української культурної політики за межами України. Плян передбачає оформлення ЗСА сталого ділового осередку для унапрямлювання та координації культурної діяльности в окремих українських поселеннях, а разом з тим максимального використовування наших культурних цінностей в боротьбі за наше збереження в чужому оточенні.

Комісія для справ культури Секретаріяту СКВУ включає представників окремих країн нашого поселення (на сьогодні в Комісії вже є заступлені через своїх культурних працівників наші поселення в ЗСА, Великій Британії, Бельгії та Німеччині). Для кращої оперативности передбачається творення в міру потреби підкомісій із фахівців різних ділянок культури. Комісія поклала наголос не тільки на зберігання культурних здобутків в минулому, але й на мітила шляхи і способи для дальшого розвитку нашої культури в нових і складних умовах.

Особливо важливою є справа систематичної та всебічної підтримки наших вже існуючим культурним центрам (напр. Дім Української Науки в Мюнхені, Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі, Бібліотека ім. Тараса Шевченка в Лондоні, Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка в Дітройті і т. п.). Комісія для справ культури пропонує, щоб СКВУ взяв всі такі наші центри під свій протекторат та забезпечив їх організованою і постійною підтримкою. Теж заплянована взяти під загальногромадський патронат через СКВУ існуючі пам'ятки української культури (напр. пам'ятники Т. Шевченкові в окремих країнах, музеї, архіви, могили наших заслужених політичних, громадських, військових діячів), встановлення в окремих місцях пропам'ятних написів чи пам'ятників. Комісія запропонувала підготовити та опублікувати довідник, у якому були б подані інформації про такі наші культурні центри, пам'ятки тощо. Такий довідник був би корисний для наших туристів, які відвідують окремі країни.

Комісія для справ культури намітила цілий ряд справ, які мусять бути включені в пляни праці краєвих централь і наших національних репрезентацій, якщо ми хо-

(Закінчення на стор. 3-ій)

21 червня — День Помісности УКЦеркви в Торонті

Торонто. — За благословенням Ієрархії Української Католицької Церкви в Канаді, цієї неділі 21-го червня в Торонті відбудеться масове відзначування Дня Помісности Української Католицької Церкви, з нагоди історичних постанов Архиєпископського Синоду УКЦ від жовтня 1969 р. День Помісности УКЦеркви відбудеться заходом Координаційного Комітету Українських Організацій Канади і ЗСА за здійснення Патріярхату УКЦеркви. До програми святкувань, що матимуть місце на Виставовій Площі, входять: о 10:30 ранку буде відправлена Архиєрейська Служба Божа, а по полудні, о 3-ій г. дня там же відбудеться святковий концерт.

ВЛАДИКА ЯРОСЛАВ ҐАБРО БРАТИМЕ УЧАСТЬ В ДНІ ПОМІСНОСТИ УКЦ В ТОРОНТО

З Чикаґа інформують, що Владика Кир Ярослав Ґабро прийняв запрошення торонтонського Владики Ізидора Борецького й прийматиме участь в Дні Помісности УКЦеркви, що відбудеться 21 червня 1970 р. в Торонто. Чикаґського Владику відвідав з доручення торонтонського Владики координатор Святкового Комітету д-р Микола Кушпета, член Президії Координаційного Комітету Українських Організацій Канади і ЗСА.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Розум і почування

„Коли події гарячі — слова повинні бути холодні", — заявив недавно президент Ніксон на одній із своїх пресових конференцій. Люди зрозуміли цей вислів, як легку догану чи пораду на адресу віце-президента Спіро Еґню, якому закидали, що він надто гостро засуджує ліберальну пресу, односторонні радіо- й телевізійні звітування і студентські демонстрації. Сам Спіро Еґню признав, що він призадумався над аргументом 11-ох професорів Міннесотського університету, які в розмові з ним звернули увагу, що його гострі виступи в зв'язку з подіями у кемпусах радше підштовхують в сторону радикалізму поміркованих студентів, аніж приєднують їх для справи законопорядку. Але водночас Спіро Еґню заперечив, що розсудок виключає емоційність, що розум виключає почування.

Промовляючи на передвиборчому республіканському бенкеті у Вашингтоні в минулий понеділок, віце - президент Спіро Еґню підкреслив, що „ніякий аргумент не переконує, коли він звертається виключно до почувань, але й ніякий аргумент не є реалістичний, коли він виключає почування". Цей вислів на перший погляд виглядає як міркування з ділянки філософії, — проте, він стосується щоденного громадсько - політичного життя не тільки в американському, але й у кожному суспільстві. Коли почування переважує розум — дістся недобре, бо голос серця не може в державних і громадсько - політичних справах заглушувати голос розуму. Але так само не можна виключати елементу почувань з політичного мислення і політичних висновків. Такий, наприклад, чуттєвий, емоційний чинник, як патріотизм, це також чинник реальний, без якого просто неможливе життя і діяння в державі, в народі, в громаді.

Вірність ідеї — це чуттєва спонука, але без ідеї нема й політики, без ідейних рухів не можна уявити всесвітньої історії. Почування пов'язане також з темпераментом. Він не виключає розуму, а його доповнює. Розум і почування — нерозлучні частини духовости кожної людини. А люди роблять усі діла і люди керують народами й державами. Спіро Еґню мав знову повну рацію.

Недовір'я до Москви

У виборах, що минулої неділі відбулись у трьох автономних західньонімецьких провінціях, „краях", — Долішній Саксонії, Заарщині й Надрайнії - Вестфалії — обидві партії, які творать урядову коаліцію, Соціял - Демократична і Вільно - Демократична, програли, всупереч останнім загальним парляментарним виборам з 21 жовтня мин. року. Тоді то соціял - демократи й вільні-демократи зблькувались, діставши для свого коаліційного уряду парляментарну більшість 12 голосів. Канцлером став соціяліст Віллі Брандт, міністром закордонних справ лідер вільних демократів — Вальтер Шеель.

Раптовий зворот у настроях німецьких виборців можна пояснити тільки неприхильною реакцією на радикальну зміну закордонної політики, яку повели Брандт-Шеель в сторону порозуміння з Совєтським Союзом і його сателітами. У німецькій пресі появився текст їхнього договорення. Головна точка в ньому — визнання всіх існуючих нині державних кордонів в Европі, себто не тільки польського західнього кордону на Одрі-Ніссі, але й східньонімецького. По суті — це визнання проголошеної Москвою Східньої Німеччини, офіційне визнання поділу Німеччини.

Не диво, що Леонід Брежнєв похвалив Брандта-Шееля за їх „реалістичний підхід". Москва слушно вбачає в такому їх становищі крок в напрямку до невтралізації Західньої Німеччини і відірвання її від союзу з ЗСА та цілого НАТО. Але німцям, очевидно, це не подобається. І вони не обрали у виборах до згаданих трьох автономних соймів ані одного неонациста з так званої Національної Демократичної партії, але й так само не обрали ні одного комуніста. І до автономних соймів Долішньої Саксонії та Заарщини не ввійшов ані один однопартієць Вальтера Шееля.

Це був вияв глибокого недовір'я до Москви. І коли Віллі Брандт і Вальтер Шеель заповідають, що вони продовжуватимуть свою політику без уваги на минулонедільний вислід виборів, то це легковаження народних настроїв може коштувати їм їх політичну кар'єру.

Панас Феденко

АЛЕКСАНДР КЕРЕНСЬКИЙ

Мюнхен. — 11-го червня в Ню Йорку на 89-му році життя помер Александр Керенський.

Керенський був членом Державної Думи, безправного парляменту царської Росії. Хоч виборчий закон дав перевагу в Думі заможним клясам, особливо ж великим землевласникам, царський уряд ставився до Думи з недовір'ям і вороже. Тим то врешті Дума, навіть монархісти, стала в опозиції до царя і приєдналась до революції, що спонтанно, самопливом вибухла на початку березня 1917 року в Петербурзі. Керенський, бувши членом Думи, належав до соціялістичної фракції, що мала назву — „Трудова".

Від 1913 року я був на студіях у Петербурзі. Політично організовані українські студенти мали там зв'язки з ліберальними і соціялістичними членами Державної Думи, передавали їм матеріяли про гноблення української культури царським урядом. Посли використовували ці факти в промовах з думської трибуни.

В 1915 р. я брав участь у студентській делеґації до членів Думи, разом з Олександром К о в а л евським, Грицьком Третяком і Євгеном Нероновичем. Ми мали розмови з соціял - демократом, грузином Чхеїдзе, з Керенським та іншими. Ми протестували проти знищення царської преси, проти погрому українства російською адміністрацією в Галичині й Буковині, проти репресій на проф. Мих. Грушевського і т. д.

Керенський та інші посли обіцяли використати ці факти в своїх промовах і інтерпеляціях у Думі. У розмові з нами Керенський поставив питання про членів Думи, що були вибрані на Україні і називали себе малоросами: Василя Шульгина, Анатолія Савенка, Михайла Родзянка (президент Думи). У промовах в Державній Думі вони заперечували існування окремого українського народу і були згідні з царським урядом, який душив українське культурне життя. Євген Неронович відповів Керенському українською приказкою: „Потурнак гірший за турка"...

Революція скинула царя, і влада перейшла до Тимчасового комітету Державної Думи, що створив новий уряд, названий Тимчасовим. Поряд з урядом діяв Совєт (Рада) робітничих і солдатських депутатів. Керенський був членом уряду як міністер юстиції і заступником голови Совєту. В Совєті велику більшість мали соціял-демократи - меншовики та соціялісти - революціонери. Большевицька фракція була нечисленна і не мала впливу.

Оглядаючись на ті давні часи й події, приходжу до переконання, що демократична революція 1917 року могла б завершитися успішно. Погляд, мовляв, большевицька диктатура була „неминуча", уважаю за помилковий. Перемозі Леніна в боротьбі за владу допомогли помилки демократичних і реакційних груп. Тодішні ліберальні й консервативні партії в Росії і в Україні, хоч мали велику пресу, не мали впливу в народних масах. Ці маси йшли за партіями демократичного соціялізму. Керенський був деякий час трибуном революційної демократії і мав велику популярність.

Помилкою російської революційної демократії в 1917 р. було те, що соціял - демократи - меншовики та соціялісти - революціонери цуралися участи в уряді, хоч за ними стояли маси робітників, селян і війська. Ця неохота до влади мала причину в теорії Маркса, як її собі пояснювали російські соціялісти. Маркс і Енгельс уважали, що соціялісти можуть успішно діяти в уряді тоді, коли господарство країни досить розвинене для перебудови на соціялістичний лад. Інакше, мовляв, соціялісти, що взяли владу в державі передчасно, будуть у безвихідній ситуації: соціялістичний уряд мусітиме вести політику капіталістичну і цим стане проти інтересів пролетаріяту...

З цієї теорії російські соціял - демократи - меншовики виводили свою практичну політику. Вони проголосили після упадку царату, що соціялістичні партії можуть піддержувати Тимчасовий уряд остільки, оскільки цей несоціялістичний уряд буде запроваджувати реформи в інтересі трудящих мас. На участь Керенського в уряді дивилися соціялістичні партії як на лихо, якого в тодішніх обставинах не було можливости обминути.

Большевицька партія під проводом Леніна також не вірила в можливість завести соціялістичне господарство у відсталій, неписьменній Росії. Однак, большевики рвались до влади. Ленін уважав, що „диктатура пролетаріяту" (його партії) в Росії дасть приклад соціялістам передових капіталістичних країн, особливо Німеччини. „Пролетарська революція" в країнах Західньої Европи, — надіявся Ленін, — поможе відсталій Росії збудувати у себе соціялізм.

Тимчасовий уряд не мав ґрунту в масах, і ці маси прислухалися до большевицької пропаґанди, яка вимагала вигнати з уряду „десять міністрів - капіталістів" разом з „лакеєм буржуазії" — Керенським. Уже в липні 1917 р. большевики пробували силою захопити владу в Петербурзі, проти волі Совєту, в якому провід мали меншовики та соц.-революціонери. Повстання було здушене. В цьому здушенні брала активну участь кулеметна сотня під командою члена Української Соціял - Демократичної Партії, офіцера Юрка Мазуренка. Після повстання Ленін сховався, щоб не попасти під суд.

Повстання, однак, показало ще більше слабість буржуазних партій. Тимчасовий уряд „десятьох капіталістів" урятували фактично соціялістичні партії. То була нагода взяти владу і повести політику, яка могла б задовольнити бажання народних мас: здійснити земельну реформу негайно, не чекаючи виборів до Установчих Зборів; закінчити війну, за згодою чи й проти волі урядів західніх союзників, бо господарство і армія були дезорганізовані; дати автономні права неросійським народам.

Однак, меншовики й есери, як також Керенський, член есерівської партії, не схотіли взяти владу в свої руки. Створено новий, коаліційний уряд, до якого вступили представники меншовиків і есерів. Після демісії прем'єра князя Львова головою уряду призначено Керенського. Уже раніше він був міністром війни.

Який малий вплив мала тоді большевицька партія в Совєтах робітничих і солдатських депутатів показує такий факт: 6-ий з'їзд большевиків, що засідав від 26 липня до 3 серпня 1917 р., прийняв пропозицію Леніна, щоб партія відмовилася від клича „вся влада совєтам", бо то було на користь партіял меншовиків та есерів, які мали Совєти в своїх руках. Однак, ці партії не рішилися взяти владу і діяти так, щоб удержати й надалі народні маси під своїм впливом.

Керенський був до кінця прихильником коаліції з міщанськими партіями і все більше віддалявся від своєї партії — есерів. Він вірив, що йому вдасться відновити дисципліну в армії і довести війну проти Центральних Держав до перемоги. Це була велика помилка, бо большевики вели пропаґанду, мовляв, уряд Керенського запродався капіталістам Заходу, і втомлене війною вояцтво охоче вірило цій пропаґанді.

Великої шкоди урядові Керенського наробила спроба генерала Корнілова захопити владу у вересні 1917 р. Хоч цей „пуч" не мав успіху, большевики після цього повели агітацію проти Керенського, мовляв, він сам хотів допомогти Корнілову та іншим генералам.

Одночасно дипломати західніх союзних держав у Росії ставили вимоги до уряду Керенського, яких він не міг виконати, і вступали в зв'язок з генералами та політиками - противниками Керенського. Керенський втратив піддержку партій демократичного соціялізму, що мали вплив у Совєтах, і не мав прихильників в колах буржуазних. Однак, він вірив у силу свого слова (був з нього добрий промовець) і сподівався, що йому вдасться повести народні маси за собою. Це була марна надія.

Большевицька пропаґанда поставила на перший плян вимогу ліквідації війни та земельної реформи і докоряла урядові Керенського, що він не призначив виборів до Установчих Зборів. Ці кличі захопили в першу чергу вояцтво полків, що перебували в Петербурзі. Спираючись на цю силу, большевики 7 листопада 1917 захопили владу в тодішній російській столиці. Про збольшевизованих полків уряд Керенського міг виставити в Петербурзі лише жіночий батальйон під командою Бочарової...

Керенський мусів покинути Росію, перебував деякий час у Фінляндії. Нелеґально провідав політичних однодумців у Петербурзі й Москві і знову вирушив на еміґрацію, бо не знайшов у Росії сили, яка могла б скинути большевицьку диктатуру.

У своїй „Історії Російської революції", виданій в Америці 1965 р. англійською мовою, Керенський порівнює велику активність малого фінського народу в боротьбі проти большевизму — свого і російського — з байдужістю й пасивністю населення Росії.

Слід згадати, що у 1917 р. в липні Керенський взяв участь у переговорах Тимча-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЗАЛЯКУЮТЬ... ТУРИСТАМИ

До Совєтського Союзу та країн „соціялістичної співдружности націй" на вакації поїдуть туристи з вільних країн світу. Комуністичні країни потребують долярів. Розв'язавши так проблему туристики, режимники ставляться з більшою чи меншою дозою підозри до кожного, хто з-за кордону в'їздить „у світ комунізму".

Головне питання: чому їде? Але навіть, коли турист їде, щоб відвідати родичів, то й тоді совєтська політична поліція, аґенти КГБ, МВД, представники Культурного т о в а риства для зв'язку з українцями за кордоном, як експозитура КГБ, тисячі прикордонників у зелених кашкетах — вони й тоді неспокійні. Ануж турист привезе родичам не лише штани - сорочки, а й молитовник? А коли й нічого не привезе, то на які теми він буде говорити з ними та з випадковими зустрічними людьми?

У призначених для туристів кімнатах готелів, навіть у коридорах, в автобусах і катерах для прогулянок по ріках є досить підслухової апаратури, але розмови на вулиці чи в приватному домі це запищещ. Тому туристів намагаються не пускати далеко від групи з совєтським провідником - перекладачем, а за недотримання цієї вимоги загрожує вислання за межі СССР, дармащо турист заплатив наперед за тиждень чи місяць.

Щоб насторожити місцеве населення, совєтська преса, готуючись до туристичного сезону, публікує вістки провокаційного характеру. В „Молоді України" з 28 травня, у вістці „Зелений кашкет" подано, що на кордоні з Польщею прикордонники зловили трьох перебіжчиків. Їх видав місцевий учень-середньошкільник з Угнева, Василь Марців, і за це одержав нагороду від підполковника МҐБ А. М. Алєксєєва. Перебіжчики звертались до того новочасного Павліка Морозова українською мовою.

„Радянська Україна" з 28 травня опублікувала статтю ген.-майора Козлова, керівника політруків військ Західньої прикордонної округи. Він пише в цілковито провокаційному дусі: „На Заході лунають заклики до нової війни проти Радянської держави. Ініціятиву у підготові нової світової війни, організацію підривноїдіяльности проти соціялістичних країн узяв на себе американський імперіялізм, який перетворився в штаб антикомунізму, центр міжнародної реакції".

Якщо хтось готується до війни проти СССР, то це, без сумніву, Китай, а ще точніше — Совєтський Союз проти Китаю. Але Козлов і йому подібні залякують підсовєтське населення і, одночасно, остерігають його: якщо американці „готують війну" проти СССР, то не вірте туристам із Америки, не довіряйте їм, уникайте їх, бо й вам, щасливим громадянам СССР, можна буде легко приписати „розмови з ворогами совєтської влади". В статті „Биті ставки ідеологічних диверсантів" говориться: „Чого тільки не пробують вони провезти через кордон! Тут зловорожа базгранина буржуазних писак всіляких „спеціялістів" по є х ідньоевропейських країнах, і тенденційні проспекти, які вихваляють так званий американський спосіб життя, і мерзенні вигадки еміґрантського наброду..."

З нагоди чергового совєтського „свята" — „Дня прикордонника", преса подавала приклади, як туристи намагалися провозити пі, дтами і у валізках з подвійними стінками „антирадянщину", але їх на кордоні затримували й завертали геть. До списка такої антисовєтчини додано молитовник, що його віз із собою священик для власного користування.

Чи дійсно совєтська прикордонна охорона й міліція аж така всюдисуща? Напевно, що ні. Тому її представники й намагаються залякувати підвладне населення, сказати б, „авансом".

З розповідей багатьох туристів, які вже відвідували Україну, відомо, що люди там виявляють дуже велике зацікавлення всім, що з Заходу. Єдина категорія туристів, яких українці на Батьківщині оминають і якими дійсно не цікавляться, це так звані „проґресисти" з ЗСА і Канади: скривджений імперським режимом, убогий народ не бажає з ними розмовляти. Своєю чергою, туристи повинні гідно боронити свої права перед большевицькими прикордонниками й кагебістами, бо кожний віруючий може мати з собою хрестика й молитовника, кожна культурна людина може мати книжки для читання в дорозі, фото й кіноапарати, подарунки для рідних.

Гнана і цькована українська мова на рідній землі Тараса Шевченка — повинна бути принципово розмовною мовою кожного чесного українця з Америки, громадянина українського походження, який їде як турист в Україну.

(л. п.)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

УТОЧНЕННЯ

У ч. 107 „Свободи" в замітці про смерть А. Керенського допущено деякі неточності:

а) Сказано, нібн в переговорах з міністрами Тимчасового Уряду брали участь М. Грушевський, В. Винниченко й С. Петлюра. В дійсності в тих переговорах брали участь члени Президії й Генерального Секретаріяту Центральної Ради, в тому числі і автор цього уточнення.

б) Сказано, що висловом цього порозуміння був Другий Універсал Центральної Ради, а не додано: і „Деклярація Всеросійського Уряду", якою Генеральний Секретаріят визнається, „яко вищий орган для керування крайовими справами на Україні". Це не тільки означало принципове визнання автономії України, національно - політичний статут якої мала розробити сама Центральна Рада „в такому розумінні, в якому сама Рада буде вважати це відповідним інтересам краю". Ця деклярація не тільки давала правний підклад авторитетові Генерального Секретаріяту, як „вищого органу", а й підготовляла ґрунт для переведення автономної України; щобільше, в умовах революції вона давала ґрунт для фактичного здійснення автономії.

в) Не сказано, що в цій декляраціі уряд погоджувався на „формування окремих частин виключно українцями", а для улегшення цього погоджувався на відрядження делегатів українців, які будуть при кабінеті військового міністра, Генеральному штабі та верховному головнокомандувачеві. Це відкривало широкі можливості для творення українського війська як на фронті, так і в запіллі. (П. Христюк: „Замітки і матеріяли до історії Української Революції", т. І. стор. 93-4).

Борис Мартос
Ірвінґтон, Н. Дж.

ДОПОВНЕННЯ

У „Свободі" з 6-го червня ц. р. в дуже цікавій статті п. Михайла Лози „Гуцульщина в українській літературі" згадано поета буковинця Дмитра Загула (знищений большевиками в 1935 р.) і наведено його чудовий, повний туги за Буковиною вірш:

Я чую пісню мов крізь сон,
Далекий Черемош гуркоче.
Мені вчувається щоночі
Той шелест листя,
шум сосон...

Для повнішої інформації варто б додати, що музику до цього вірша написав композитор Ігор Соневицький, що її з великим успіхом співають наші співаки - солісти. Ту пісню мав у репертуарі Мирослав Скала - Старицький.

Ню Йорк Н. Н.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Мирослав Семчишин

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНОЗНАВЧОГО ШКІЛЬНИЦТВА

(2)

Звичайно з молоддю шкільного віку маємо діло раз чи два рази на тиждень, по кілька годин, і тоді на українознавчому матеріялі стараємося впливати на неї, плекати в неї український світогляд, гартувати її духові вартості на українських ідеалістичних засновках, які інколи далеко розминаються з практикою і ідеалами американського життя. Ч а с о м складається враження, що наша молодь, яка тількищо дозріває і духово ще не зформована, — зовсім пасивна. Здається інколи, що „говоримо до стіни", і що між нашими виховниками, і тією молоддю немає ні діялогу, ні хоч би доброго, здорового резонансу, тобто е л е м ентів, вкрай необхідних, щоб виховна робота була успішною. А немає цього тому, що немає в молоді найважнішого чинника навчально-виховної дії, яким безперечно є зацікавлення, а якщо воно є то дуже слабе, невистарчальне, щоб мати успіх в роботі. І це учителів очевидно огірчує, знеохочує, насторожує, та мимохіть чинить нас мальконтентами, нарікайлами, яким часто видається, що виконують безнадійний труд...

Це, зокрема, помітне серед молоді перших вісьмох років навчання, хоч і в старших клясах, де зацікавлення новим предметом, як от культура чи література, повинно бути активне, теж нерідко це спостерігаємо. Так, н і д е правди діти, наша молодь вчащає до шкіл, бо батьки цього прагнуть, але переведіть опитування дітей і побачите, чи багато таких охочих додатково вчитися по суботах, інколи в переповнених клясах, без модерних засобів навчання (як фільм, телевізор, прозірки, кабінети тощо), які їм так добре відомі з американської цілоденної школи.

II

Не краща картина на відтинку навчальних програм і підручників. Тут можна розгорнути цілу гаму неґативів і доказати, що саме ці всі навчальні — назвім їх так умовно — матеріяли не завжди сприяють у нашій праці.

Починаймо від програм, з якими нам так багато прийшлось мати діла в спеціяльно створеній Комісії для перевірки, доповнень, скорочень чи необхідних змін. Маємо на увазі передусім програми, видані Шкільною Радою УККА, як найбільш повні, продумані і досить фахово складені. Вони, ці програми, разом із додатком, як вести виховну роботу серед молоді, свою ролю зіграли і продовжують своє існування по сьогодні в силу законів інерції.

Виготовлений на базі цих же програм проєкт деяких важливих і необхідних змін, скорочень і т. п. ще досі не був остаточно розглянений і передискутований покликаними до цього чинниками. А шкода, бо вже більше як десять років минуло від часу складення старих програм і пора їх сконфронтувати з наявними потребами сьогоднішньої школи та можливостями адаптації. Первородним гріхом цих програм є їхня „старокрасвість", м о в л яв, того вчили в нас в старім краю, то й тепер наша молодь мусить все це пройти". А чи все це справді цікавить молодь, чи всі деталі з літератури або історії направду такі важливі, щоб ними завантажувати молоді і незацікавлені уми, — ніхто над цим не подумає.

Тож з усією рішучістю треба поставити питання рубом: або старі програми (без уваги на те які, наші американські, канадійські чи врешті австралійські) добрі і в цілому відповідають вимогам часу — тоді додержуймось їх, або їх треба зревідувати, змінити, доповнити або скоротити. Тоді проєкт вироблений спеціяльною Комісією, покликаною на Освітній Сесії в рямцях СКВУ, треба негайно піддати під розгляд і винести відповідне рішення. Продовжувати існуючий в цій ділянці імпас — досить незручна розв'язка. А втім чи справді розв'язка?

Ми не маємо на меті критикувати відповідальних за цю справу представників українського ш к і л ь н ицтва. Знаємо, що наші шкільні референтури роблять усе, що в їхніх силах і спроможностях. Не хочемо теж встрявати в різні місцеві перешкоди, які існують на різних теренах діяння українських шкіл і програми яких нам дуже добре відомі. Розуміємо й те, що в даних умовинах неможливо створити якусь одну універсальну програму для всіх українознавчих шкіл, всієї української діяспори. Наше бажання лише зрушити справу з місця, зокрема на американськім ґрунті, що має найбільшу сітку шкіл із найбільшою кількістю молоді. Треба нам ще сконфронтувати досі зобов'язуючі програми з-перед 12 років, порівняти їх із запропонованим два роки тому проєктом змін та доповнень і вирішити, що і як далі. Це буде в користь і учителеві українознавчої школи, і молоді, яку за цими програмами навчаємо.

Це саме, до деякої міри, стосується шкільних підручників. Однією критикою чи статтею розв'язати її не можна. Правда, в кількох останніх роках ми маємо докази, що добрий підручник під фірмою Шкільної Ради УККА можна укласти, навіть колективно, і видати. Справу ускладнює той факт, що не так уже легко знайти компетентних і талановитих авторів. Маємо в нечисленній ґалерії авторів заслужених і відомих, зокрема в ділянці підручників з мови чи літературного читання, але не всі вони доходять до ментальности сучасного учня. Тому думаємо, що й тут мусить бути якесь зрушення, мусить бути встановлений якийсь критерій так у тематиці, як і в практичній розв'язці побудови такого чи іншого підручника, який незалежно від програми виконує в українознавчій школі дуже важливу ролю. З другого боку пригадаємо, що без упорядкованих і продуманих програм навчання неможливо укласти добрий підручник. І тут ми опиняємося в зачарованому колі, з якого мусимо знайти вихід. Треба сказати, що не всі підручники, якими користуються у школах учителі, погані чи непридатні. Найбільше застережень мають учителі до деяких підручників з мови і літературного читання, хоч і в цьому відношенні Шкільна Рада подбала про видання в останніх роках 2-3 добрих книжок.

А тепер перейдімо до останньої точки аналізи проблем наших українознавчих шкіл — до вчителів.

У той час, коли ми лише частинно й посередньо відповідаємо за нашу молодь, яка навчається в українознавчих школах, і в той час, коли тільки дуже непомітний вплив можемо мати на справу видання шкільних підручників, ми, учителі, безпосередньо і повністю відповідаємо за нашу учительську працю в українознавчих школах. Відповідаємо по своїй совісті і по своїм знанням. І тут саме, в розгляді комплексу питань українознавчої школи, на окрему увагу заслуговує роля вчителя, його педагогічний профіль, вишкіл-підготова виконувати свою працю, його, врешті, почуття відповідальности.

Бо коли ми приходимо до висновку, що наші учні не завжди і не зовсім вдячний матеріял для навчання, що вони у своїй психіці нібн роздвоєні і нерадо, а то й під примусом відвідують рідну школу, і, врахувавши не зовсім придатні підручники чи не змодернізовані програми навчання, — то бачимо, що ввесь тягар відповідальности за успіх у навчанні спадає на плечі педагога - вчителя, виконавця програм і інтерпретатора підручника, відповідального за всю навчально-виховну дію в школі.

(Далі буде)

ПРОТОКОЛ

НАРАД ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ В ГОЛОВНІЙ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ В ДЖЕРЗІ СИТІ 13 БЕРЕЗНЯ 1970 РОКУ

В нарадах взяли участь усі члени Головного Екзекутивного Комітету, а саме: гол. предсідник Йосип Лисогір, заступники гол. предсідника: інж. Степан Куропась, пані Марія Душник, Богдан Зорич і Володимир Сохан, гол. секретар Ярослав Падох і гол. касир Петро Пуцило та гол. редактор Антін Драган. В частині нарад взяли участь члени Головної Контрольної Комісії, а саме: її голова д-р Володимир Галан, заст. голови мгр. Іван Геврик, секретар Іван Ващук і Іван В. Іванчук та Володимир Гірняк.

Наради розпочалися о год. 10:30 ранку. Принято запропонований гол. предсідником наступний порядок нарад:

1. Відкриття нарад.
2. Справоздання членів Екзекутиви і гол. редактора.
3. 27-ма Конвенція УНСоюзу, 18-23 травня 1970 року в Клівленді.
4. Пенсійний фонд для службовиків.
5. Наради з Гол. Контрольною Комісією.
6. Різні справи.
7. Закриття нарад.

1. ВІДКРИТТЯ НАРАД

Наради відкрив головний предсідник Й. Лисогір, який привітав прилвних і запропонував порядок нарад. Після принятгя порядку нарад, вшановано вставанням з місць та хвилиною мовчанки заслуженого українського державного та громадського діяча, колись співредактора та до кінця свого життя співробітника „Свободи", сл.п. полковника Володимира Кедровського, що помер того самого дня 13-го березня 1970 р.

2. СПРАВОЗДАННЯ ЧЛЕНІВ ЕКЗЕКУТИВИ І ГОЛ. РЕДАКТОРА

а) Господарські справи

Звітування розпочав гол. касир Петро Пуцило. З кінцем грудня 1969 року в касі було готівки 174,299.55 долярів. В січні 1970 р. прибуло до каси 589,060.69 дол., отже разом 763,360.24 дол. Видатки в січні виносили 377,446.-11 дол. і з кінцем січня в касі остало 385,914.13 дол. З кінцем того місяця майно УНСоюзу виносило 35,653,362.69 дол. та було інвестоване так: в бондах і в акціях — 25,-165,315.17 дол., в гіпотечних позичках (морґеджах — 8,966,336.24 дол., в реальностях 584,715.50 дол., в позичках членам на підклад грамот 511,154.93 дол. та в друкарських і інших машинах — 39,962.72 дол. У звітовому часі переведено такі інвестиції фондів УНСоюзу:

БОНДИ

Закуплені бонди:

25m Central Telephone and Utilities Corp., 93/4% Sink. Fund Deb., due 12/1/95, Yield — 9.75%	$25,000.00
50m Iowa Power and Light Co., 9% 1st Mtge Bonds, due 1/1/2000, Yield — 8.70%	51,050.00
60m The Hydro-Electric Power Commission of Ont., 9% Bonds due 2/1/95, Yield — 8.95%	60,375.00
100m U.S.A. Treasury Bills, 7.55% due 6/22/70, Yield — 7.55%	97,231.67
75m North Shore Gas Co., 9½% 1st Mtge Bonds, Ser. E, due 2/1/95, Yield — 9.5%	75,000.00
80m Province of Ontario, 9¼% 30 Yr. Debentures, due 2/15/2000, Yield — 9.28%	79,200.00
40m Rockland Electric Co. 1st Mtge 91/% Bonds, Ser. D, due 2/15/2000, Yield — 9.125%	40,000.00

Відкликані бонди:

4m N.J. Highway Authority, 3¼% Genl. Rev. Bonds, Ser. C, due 1/1/88	4,120.00

Доспілі бонди:

Associates Investment Company, 6¼% Senior Notes, due 1/1/70	25,000.00

Уділені гіпотечні (морґеджові) позички:

515-533 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada	60,000.00
454 Three Valleys Crescent, London, Ont., Canada	15,000.00

б) Організаційні справи

З уваги на це, що ці наради є першими після закінчення ювілейного року, головний секретар склав на початку загальний звіт з праці та досягнень УНСоюзу на організаційному полі в 1969 році, а після того доповідав про працю в перших двох місяцях року 1970.

Ювілейний рік пройшов з повним успіхом. В ньому придбано рекордове число членів 5,462, яке перевищують лише числа новопридбаних членів у вийнмкових роках прибуття нової еміграції та її масового впливу в УНСоюз. Лише 1949 рік з його 8,000 та 1950 р. з 6,000 новими членами, перевищають здобуток ювілейного 1969 року, який є одним з трьох найкращих років в історії УНСоюзу. Мимо величезних втрат у членах, з приводу дозріння їх 20-річних грамот, покрито всі ці втрати і придбано надвишку 842 члени. Беручи до уваги, що криза з приводу дозрівання цих 20-річних грамот в 20-річчя нової еміграції, триватиме ще й цей рік, найбільшим завданням у ці роки є покриття втрат, що ми в минулому році досягли. Уділ 60-ти канадійських Відділів в минулорічнім змаганні дав 862 нових членів, що, після покриття втрат, принесло 159 членів надвишки. З кінцем 1969 року загальне число членів УНСоюзу досягло і перейшло вперше в історії установи 89,000 членів. Членство Канади в тому часі досягло 9,113. Найкращими Округами в минулім році були Філядельфійська з 643 членами, Нюйоркська (481), Чикаґівська (420), Дітройтська (364). Відділ 361 в Ню Йорку, відоме товариство „Дністер" здобув 109 членів і єдиний перейшов сотню членів. Найуспішнішими постійними організаторами були В. Дідюк, який вчетверте здобув першенство щодо числа нових членів. Він придбав 271, Евген Репета 155, Степан Гавриш 120. Заст. гол. предсідника і директор Канадійської Канцелярії, Богдан Зорич, придбав 101 члена. З відділових організаторів визначилися гол. радний Тарас Шпікула (67), Михайло Семків (66), Михайло Турко (61), Евстахій Гомотюк (60) і ін. На окреме відмічення заслуговують три урядовці товариства „Дністер", 361 Відділу, які в гармонійній співпраці придбали понад сотню членів, здобувши перше місце свому Відділові. З жінок перше місце здобула п-і Люба Васько з Дітройту (53), а за нею ідуть п-і Стефанія Букшована (40), Квітка Стецюк (30), Марія Макар (30), Софія Куца (30), Анна Хомин (26) і ін.

Постійні організатори придбали в 1969 1,112, а головні урядовці 903 членів. Членів Клюбу (з 25 і вище членами) було рекордове число 70, а т. зв. будівничих УНСоюзу (поміж 10 і 24 членів) не менш рекордове число 117. Разом 187 осіб придбало 10 або більше членів. Першенство поміж Округами здобула Філядельфійська, за найвище число членів та Ніяґарська за найкраще відсоткове виконання своєї квоти (165%). Найкращою організаторкою була п. Люба Васько, яка здобула нагороду для жінок-організаторок у виді Енциклопедії Українознавства. Безплатний побут на Союзівці впродовж двох тижнів здобуло 8, а впродовж одного тижня 32 особи. Звітодатець у дальшому зясував коротко численні організаційні заходи, які допомогли здобути успіх у ювілейному союзовому році. Окремо він підмітив, що крім збільшення числа членів, значно збільшилася загальна сума забезпечення членів, а саме на понад вісім мільйонів долярів та дійшла з кінцем 1969 р. до 127,577.633.00 долярів Пересічна сума забезпечення нових членів була в 1969 р. $1,850.

Після огляду організаційної праці та успіхів в 1969 р., звітодавець подав інформації про працю і здобутки впродовж двох місяців 1970 р. В січні придбано 380, а в лютому 351 нових членів, що є першим кроком на шляху до осягнення мети короткої конвенційної кампанії, яка триватиме до початку конвенції, тобто до 18 травня ц. р. Тією метою є 2,500 нових членів. В цьому напрямі пороблено ряд нових організаційних заходів. В імені давної традиції головний натиск в цій конвенційній кампанії ставиться на конвенційних делеґатів, які повинні здобути до часу конвенції щонайменше традиційну „делеґатську десятку" членів. Організаційними справами в цій кампанії занималася конференція обласних організаторів, яка відбулася 24 лютого ц. р. Розпочався систематичний, фаховий вишкіл обласних організаторів і підготовляється плян такого вишколу всіх постійних організаторів. Приготовано проєкт ювілейної відзнаки, яку дістануть усі, що в минулім або в цім році придбають бодай десять членів. Відзнака буде вручена делеґатам на почаку конвенції. Надруковано спеціяльні друки, які мають допомагати організаторам виготовляти на письмі пляни забезпечення всієї родини. Ці друки випробовують покищо постійні організатори. Друкується спеціяльна летючка для масового поширення в наших світських і церковних громадах. Виготовані почесні плякати для організаторів, які в минулім році вперше стали членами Клюбу Заслужених Союзовців, придбавши 25 або більше членів. Такі плякети дістануть також ці, які в цім році стануть членами Клюбу.

Кінчаючи звіт звітодавець інформував також про інші, позаорганізаційні заходи і заняття, а саме про збирання подань на признання цьогорічних стипендій УНСоюзу, полагоджування протестів проти виборів делеґатів, висилку делеґатів УНСоюзу на стейтові конференції братських Конґресів, а врешті про свою діяльність на пості президента Братського Конґресу стейту Ню Йорк та віцепрезидента Братської Секції Крайового Бранського Конґресу ЗСА і Америки в засіданні якої, що відбулося 9 січня ц. р. в Шикаґо, він узяв участь.

в) Справи Рекордового Відділу

Заступник головного предсідника Володимир Сохан, який кермує Рекордовим Відділом, подав у першій частині свого звіту числа про рух членства за 1969 рік та стан членства УНСоюзу на 31-го грудня 1969. За 1969 рік придбав УНСоюз 5 462 нових членів, яких забезпечено на загальну суму $10,108,000. В тому числі нових членів було 1,387 в деп. молоді, 3,495 у деп. дорослих і 580 грамот акцидентового забезпечення. Пересічна сума забезпечення цих нових членів виносила 1,850, тобто дещо менше, як у попередньому році, але така зміна була наслідком посиленої кампанії за членами, які мали допомогти відділам в управненні до більше делеґатів, тому й аспект життьового забезпечення в певному числі цих членів не відограв головної ролі. В 1969 році поніс УНСоюз більші втрати в членстві внаслідок виплачених грамот кляс Е та Р, яких разом в цілому році було 4,146. У звітовому році було виїмково мало втрат через суспензи, бо тільки 356, натомість сподівані числа втрат 781 виплат грошових зворотів та 875 смертних випадків. Цей рік закінчив УНСоюз із станом 89,107 членів забезпечених разом на суму $127,577,633, що виказує приріст членства за 1969 рік на 842 члени та на суму $8,039,119 забезпечення.

В самому активному членстві поніс УНСоюз втрату за 1969 рік на 806 членів, але в сумі забезпечення все таки був приріст на $4,247,737. УНСоюз закінчив 1969 рік із числом 75,583 членів та їх загальною сумою забезпечення $86,540,792. Членів з грамотами на виплаченому забезпеченні і безплатному продовженні мав УНСоюз з кінцем звітового року 13,524 із сумою забезпечення $9,793,091. Крім того було 23,053 члени із додатковим подвійним забезпеченням на суму $25,866,750 та 5,309 членів із додатковим забезпеченням платника при грамотах молоді.

В Канаді за 1969 рік придбав УНСоюз 862 членів на загальну суму $2,257,000 забезпечення, а чистий прибуток за цей рік у числі членів виносить 159 членів та суму $1-170,762 забезпечення. Канада замкнула 1969 рік із станом 9,113 всіх членів активних і неактивних) та сумою $15,-075,9771 забезпечення. Саме активне членство начисляло 8,660, а його сума забезпечення -- $14,699,500.

Подаючи підсумки про рух членства за два місяці 1970 року В. Сохан підкреслив, що в тому часі прибуло до УНСоюзу 730 нових членів, але самих втрат через виплачені Р та Е грамоти було в тому ж числі 891. Внаслідок того стан членства за два місяці 1970 року поменшився на 152 члени і знову впав нижче 89,000 в числі всього членства. Тут звітодавець звернув увагу на потребу посиленої кампанії у двох напрямках у приєднуванні в члени кандидатів з поза рядів членства УНСоюзу та взагалі з поза рядів зорганізованого громадянства В. Сохан пригадав свою ранішу пропозицію переведення перепису українців в ЗСА і Канаді коштом УНСоюзу), та у відношенні забезпечення новими грамотами цих членів, які відходять з виплаченими грамотами. Із власників виплачених грамот, за даними В. Сохан, поновно забезпечилося в 1969 році близько 35%, тому в тому напрямку потрібно більше пляновoї та організованої акції.

Звітуючи про конвенційну працю Рекордового Відділу, його керівник підкреслив брак персоналу та недуги його службовиків, що при перевантаженні працею з кінцем року та підготовкою до Конвенції спричиняє деякі опізнення в полагоджуванні справ. Особливі труднощі були виникли при оформлюванні 1,028 нових членів з грудня 1969 року, при чому велика частина аплікацій була виповнювана в поспіху і мала чималі браки та пропущення. Все таки ці труднощі подолав Рекордовий Відділ і вже в березні буде все діловодство іти більше нормальним порядном.

З 2-им січня 1970 року була проголошена 27-ма Конвенція, а зараз за цим приступлено до обрахунку членства відділів із правом голосу, щоб устійнити за станом з 31-го грудня управнення відділів до делеґаів. В. Сохн ствердив, що це вперше у передконвенційному році не допущено до „мандрівки" членів з перехідними листами та що в грудні 1969 року було всього 24 переходи з одного відділу до другого на 460 відділів УНСоюзу. Повновласті для делеґатів і заступників розіслав Рекорд. Відділ секретарям вже до 19-го січня, а 21-го січня був проголошений у „Свободі" список із адресами секретарів тих відділів, які мали менше як 75 членів і для управнення до делеґатів мали б об'єднуватися. За обрахунками В. Сохана 460 відділів УНСоюзу будуть мати разом 425 делеґатів на 27-ій Конвенції, в тому 329 делеґатів від самостійних відділів, а 96 делеґатів від 192 об'єднаних відділів.

Рекордовий Відділ старається якнайкраще обслужити відділи, які старалися об'єднатися, ведучи з ними кореспонденцію, яка була завжди поладнувана в тому самому дні без проволоки. Приблизно десять днів після одержання повновластей висилає Рекордовий Відділ привітання від повної Екзекутиви обраним делеґатам та поштівки на замовлення приміщення в готелі, в якому відбуватиметься Конвенція. Згідно з постановами статуту повний список делеґатів і заступників буде проголошений на місяць перед початком Конвенції, тобто біля 15-го квітня.

Звітуючи про інші праці свого Відділу, В. Сохан поінформував, що вже почато підготовку до виплати дивіденти членам, чеки якої будуть вислані в половині червня, тобто дещо пізніше з огляду на Конвенцію. Вкінці керівник Рекордового Відділу вшанував пам'ять померлого службовика цього Відділу бл. п. д-ра Осипа Волощука, згадуючи, що Покійний виконував свої обов'язки дуже солідно та був точним і обов'язковим, як вояк, бо він був колишнім українським старшиною. На пропозицію В. Сохана одобрила Екзекутива одноразову посмертну виплату вдові Покійного згідно із раніше впровадженим пляном посмертних відправ.

г) Канадські спрови

Директор Канадської Канцелярії, а водночас заступник гол. предсідника УНС Богдан Зорич, звітував про працю УНСоюзу в Канаді. Ювілейна кампанія за минулий 1969 рік принесла 862 члени, в тому 204 молоді, 494 дорослих і 194 акцидентового забезпечення, на загальну суму $2,257,000.00. Пересічна сума забезпечення на терені Канади, без акцидентового забезпечення дійшла в 1969 р. до $2,058.00, отже була значно вищою від пересічної суми забезпечення на американському терені, яка виносила $1,254.00. Внаслідок цього загальне число канадійських членів переступило 9,000 і виносило з кінцем 1969 р. 9,113 членів. Окремо успішною була Ніяґарська Округа, яка не тільки виконала свою квоту, але на 65% її перевиконала, за що дістала одну з двох нагород, тобто почесну плякету. Зі зростом членів в Канаді зросло також майно УНСоюзу на цьому терені, яке дійшло з кінцем року 1969 до $4,284,571.12. В дальшому директор Канадійської Канцелярії і заступник головного предсідника Богдан Зорич подав точну статистику минулого року та в перших місяцях 1970 року на терені чотирьох Округ, а саме Торонта, Монтреалю, Вінніпеґу та Ніяґарської, як теж врахував здобутки чотирьох канадійських Відділів, які належать до Дітройтської Округи. Разом усіх канадійських Відділів було 60. В 1969 році Торонтська Округа здобула 353 члени, Ніяґарська 171, Монтреальська 140, Вінніпезька 173, а 4 Відділи на терені Дітройтської Округи 15 членів. Три Округи, тобто Торонтська, Ніяґарська і Вінніпезька, виконали і перевиконали свої квоти. В дальшому звітодавець підкреслив, що на терені Канади є ряд дуже успішних постійних і відділових організаторів, яких імена подав, подаючи водночас число ними зорганізованих членів. В минулому році на терені Канади розв'язано один Відділ в Монтреалі і заложено новий Відділ в Ріджайна. В дальшому звітодавець порівнював здобутки Відділів УНСоюзу на терені Канади зі здобутками на терені ЗСА та взагалі в УНСоюзі і виказав, що процент росту канадійського членства та процент здобування нових членів на терені Канади є кращий, як на терені ЗСА. Своє звітування закінчив Б. Зорич хронікою своїх союзових занять, як на терені союзових Відділів, так на терені загально громадського життя Канади, заповідаючи точніший звіт у своїй статті, що має бути надрукована на сторінках „Канадійської Трибуни", а згодом у конвенційному звіті. Звітодавець вірить, що досягнувши 9,000 членів в минулому році, в цьому році УНСоюз в Канаді напевно дійде до круглого числа 10,000 членів. На шляху до цього числа, до персональних заслуг звітодавця слід зачислити це, що в минулому році він здобув особисто 101 нових членів.

ґ) Справоздання заст. гол. предсідника Степана Куропася

Заступник гол. предсідника інж. Степан Куропась звітував про свою активність на союзовому та на ширшому громадському полі. Він відвідував усі збори своєї Округи, а також особливо занимався справою построєння „Союзівки" в околиці Чикаґа. Також він допомагав у всіх випадках уділення морґеджу і підмічує, що здержання чисельного уділювання морґеджу має некорисний вплив на союзові акції, зокрема на акцію здобування нових членів і тому дораджує, щоби певну частину прибутків УНСоюзу, незалежно від фінансової коньюнктури та високого опроцентування бондів, все ж таки призначати на морґеджі для союзового членства. В дальшому він підніс справу молоді і торкнувся питання незначного припливу молоді до УНСоюзу. Це добре, що молодь гуртується в Пласті і СУМ-і, але дійшовши до поважнішого віку, вона не включається в громадське життя, а зокрема в союзове. Треба цьому присвятити багато уваги, зокрема влаштовувати зустрічі молоді. Перешкодою в діяльності УНСоюзу є також те, що важко дістати добрих секретарів. Знає це на прикладі свого власного Відділу. Треба докласти багато старань до цього, щоби притягати до Відділів відповідних секретарів і дбати про постійне відмолодження складу відділових урядовців. Підкреслює обов'язок конвенційних делеґатів дати по 10 членів і сподівається, що щонайменше по 10 членів дадуть всі головні урядовці ще до часу конвенції. Він сам здобув впродовж 1969 р. 15 нових членів, здобув декілька в цім році й ще здобуде до часу конвенції, щоб доповнити їх число щонайменше до 10 членів. Переліком репрезентаційних завдань, які, з доручення Екзекутиви, він виконав у звітовому часі, інж. Куропась закінчив своє звітування.

д) Справоздання заступниці гол. предсідника пані Марії Душник

Заступниця гол. предсідника пані Марія Душник звітувала про свою активність на союзовому і громадському полі. Не маючи спеціяльно приділеної ділянки союзової праці, вона в першу чергу була активною серед союзового жіноцтва, а дальше серед ширшого українського громадянства та серед американських жіночих організацій, в яких репрезентує не тільки УНС, але й СУА. В минулому році вона зорганізувала 12 нових членів, а в цьому вона далі занимається організуванням членів і до Конвенції здобуде і напевно перейде обов'язкову делеґатську десятку членів. Крім цього вона дбала про те, щоби давати дописі зі союзового життя, зокрема з життя союзового жіноцтва, в „Українському Тижневику". Брала участь в усіх окружних зборах на терені Ню Йоркської Округи, брала участь також у зборах союзової Округи в Нюарку і мала приємність вручити плякету новій члениці Клюбу Заслужених Союзовців пані Стефанії Букшованій, голові Округи та визначній організаторці тієї Округи. Брала участь в загальних зборах товариства „Дністер" 361-го Відділу, який є першуном в організаційній праці і в кампанії за придбання членів у всьому УНСоюзі. В 1969 і в цім році також була активною в своїм 293-тім Відділі у Брукліні. Брала участь у зборах Братського Конґресу Ню-Йоркського стейту та подбала про те, щоб розривкова частина цього Конґресу мала український характер. Співала на ньому (при акомпаніяменті акордіону), відома зі Союзівки пані Ірена Біскуп. Старалася здобувати передплатників для „Свободи" і „Українського Тижневика" передовсім серед англомовних членів УНСоюзу. Старалася бути справжнім зв'язковим поміж УНСоюзом та молодшою ґенерацією, уродженою вже в Америці. Тепер бере участь в „хрестоносному поході" УНСоюзу та українського громадянства проти вживання наркотиків молоддю та поширює відповідну брошурку д-ра Данилюка. Пропонує серед українського жіноцтва активну участь у наших членських кампаніях, а зокрема дбає про це, щоби всі жінки-делеґатки придбали бодай 10 членів до часу конвенції. Допомагає у підготові балету „Квіт Папороті", що має відбутися 24-го травня ц. р. в Бруклинській Академії Музики та допомагає у допомозі потерпілим українцям у Югославії. Дальше продовжує писання листів до українських хлопців, які служать у В'єтнамі і радо послужить охочим вести таку кореспонденцію, відповідними адресами.

е) Справоздання гол. предсідника Йосипа Лисогора

Головний предсідник Йосип Лисогір у своєму звіті подав загальні підсумки праці та характеристику загального стану УНСоюзу в поодиноких ділянках його діяльности. Минулий 1969 рік належав до кращих в загальному розвитку УНСоюзу та його діяльности. Збільшено загальну кількість членства, головно в дорослому департаменті, бо кількість членів в молодечому департаменті зменшилася. Це можна пояснити тим, що в передконвенційному році Відділи звертають увагу зокрема на дорослих членів, щоб змогти здобути право на вибір одного і більше делеґатів. У фінансовому Відділі майно УНСоюзу збільшилося в минулому році на понад $600,000, не зважаючи на виплату понад одного мільйона долярів спадкоємцям померлих, чи тим, що мали 20-літнє забезпечення і їхні грамоти дозріли. В минулому році збільшилися впливи з вкладок членів, як і прибутки з інвестицій, що тепер виносять уже приблизно 4.5%. Зменшилася також смертність членів. Звітодавець звернув увагу, що в минулому році вже 77% річної вкладки від нових членів видано на організаційні витрати. Є кілька гіпотечних позичок, що залягають зі сплатою боргу і також є кілька Відділів, що спізняються зі своїми розрахунками. В загальному минулий рік, в якому УНСоюз відзначав своє 75-річчя, був в усіх ділянках позитивний, що в поважній мірі треба завдячувати ювілейній кампанії і ювілейним імпрезам.

Союзівка в минулому році збільшила свої прибутки, але збільшила і видатки, зокрема в заробітних платнях сезонових працівників. Саме переводиться деякі ремонти, треба було закупити деякий інвентар, але більших інвестицій на найближчий час не передбачається. „Свобода", подібно як і Союзівка, мала більші прибутки, але і більші витрати. Збільшилися зокрема видатки на папір і пошту, а висота передплати для членів УНСоюзу вже від довгих років залишається така сама.

Багато уваги вимагає тепер полагоджування законних формальностей та підготова плянів нових приміщень для Головної Канцелярії УНС та „Свободи". Плян на будову 15-поверхового хмаросягу над Гудсоном є уже в принципі одобрений всіми департаментами міста і буде формально затверджений, як будуть пред'явлені детальні пляни. Полагодження всіх формальностей та виготовлення детальних плянів потриває ще яких чотири місяці і щойно тоді можна буде почати будову. Кошт будови виноситиме приблизно 8 мільйонів долярів, з чого половину УНСоюз зможе інвестувати з власних фондів, а половину з гіпотечної позички. В новому хмаросягу УНСоюз і „Свобода" займатимуть три поверхи, а інші будуть винаймлені фінансовим та індустріяльним установам на їхні бюра. Винайм трьох поверхів уже застеріг собі сусідній банк, від якого відкуплено площу під будову. Відносно Курсів на Союзівці в цім році будуть впроваджені зміни. Є намір включити деяких коледжових професорів у склад викладачів на курсах. В квітні відбудеться конференція спеціяльної Комісії, яка має цим занятися і до якої належать головні радні Тарас Шмаґала і Мирон Куропась. Недавно звітодавець відбув поїздку до Канади і мав розмови в асекураційнім департаменті Торонтського Уряду. Існують актуальні додаткові проблеми, зв'язані з новим законодавством Канади, а також вимоги точнішого ведення книг Канадійської Канцлярії та точнішого звітування.

є) Справоздання ред. Антона Драґана

Редатор А. Драґан, звітуючи за видавничий Відділ і Культурну Комісію, поінформував насамперед про завершення видання другого тому англомовної Енциклопедії Українознавства. В-во Університету в Торонті завершує оформлення книги, друк якої на пресі почнеться вже в наступному місяці. Книга матиме понад 1.500 сторінок, майже 1,000 ілюстрацій, між ними і кольорові та 6 кольорових мап. Звітодавець згадав, що під час його відвідин і конференцій з представниками видавництва в Торонті в понеділок, 9-го березня, звернено увагу на необхідність збільшити тираж книжки, перший том якої вже вичерпується. Звітодавець в дальшому інформував Екзекутиву і Контролю про цілий ряд інших видавничих і культурних акцій УНСоюзу, зокрема про зданий вже до друку великий медичний підручник д-ра Михайла Данилюка „На медичні теми" та про дві крусади, що їх тепер ведуть публікації УНСоюзу: в справі допомоги потерпілим від землетрусу українцям в Югославії та проти наркоманії і зловживання ліками серед нашої молоді.

3. 27-ма КОНВЕНЦІЯ УНСОЮЗУ

Головний предсідник Й. Лисогір поінформував, що 27-ма Конвенція УНСоюзу відбудеться в Клівленді в днях від 18-го до 23-го травня ц. р. Вона відбудеться у приміщеннях Статлер Гілтон готелю. Підготова до 27-ої Конвенції є в повному ході. В Клівленді створено Конвенційний Комітет, що його очолюють головний радний Тарас Шмаґала, як голова та колишня заступниця головного предсідника Ґеновера Жеребняк, як секретарка. Приготовляється окрема конвенційна книга, в якій делеґати можуть поміщувати свої фотознимки та життєписи. Конвенцію, що почнеться в понеділок 18-го травня перед полуднем в готелі Статлер-Гілтона, попередить в неділю, 17-го травня, великий і репрезентативний концерт, організацією якого займається маєстро Іван Задорожний. Під час кон-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ПРОТОКОЛ

(Закінчення зі стор. 3-ої)

венції, у четвер 21-го травня по полудні, буде врочисте відкриття пам'ятника основоположникові УНСоюзу і „Свободи" о. Григорієві Грушці в місцевому Культурному Городі. Пам'ятник приготовляє маестро Михайло Черешньовський. Того ж дня в вечорі відбудеться конвенційний бенкет з відповідною програмою.

Після загальної дискусії про конвенційні справи, приступлено до чергової точки, а саме до оформлення пенсійного фонду.

4. ПЕНСІЙНИЙ ФОНД ДЛЯ СЛУЖБОВИКІВ УНС

Головний предсідник Йосип Лисогір нав'язує до своїх інформацій, даних на попередному засіданні Головного Екзекутивного Комітету в грудні 1969 р., і ствержує, що в УНСоюзі існує від давна неофіційний пенсійний плян, на основі якого вже одержують три службовики платні. Тому, що уряд натискає на це, щоб такі пенсійні фонди були урегульовані і старається мати над ними свою контролю, є тепер потреба щоби оформити цей пенсійний плян, як пенсійний фонд. Є можливість вести такий пенсійний фонд самому УНСоюзові, або віддати його одному з банків, зглядно одній асекураційній компанії, які такими справами занимаються.

УНСоюз ввійшов в контакт з великою асекураційною компанією „Пруденшел" і від неї одержав проєкт такого фонду, який у великій мірі є подібний до існуючого вже пенсійного пляну УНСоюзу. Хоч в цій справі є ряд ухвал раніших конвенцій та Головного Уряду УНСоюзу, попередна нарада Екзекутиви схвалила випрацювати точний плян окремого пенсійного фонду і дати його під розгляд і вирішення 27-ої Конвенції УНС. Після дискусії потверджено цю ухвалу, принимаючи за основу предложений „Пруденшел" плян пенсійного фонду.

5. НАРАДИ З ГОЛОВНОЮ КОНТРОЛЬНОЮ КОМІСІЄЮ

На засідання Головного Екзекутивного Комітету прибули члени Головної Контрольної Комісії. Головний предсідник Йосип Лисогір поінформував їх про декілька актуальних союзових справ, між іншими про плян будови дому УНСоюзу на 15 поверхів, якого формальним власником буде окремо для цього створена корпорація, яка в цілости належить до УНСоюзу. Вже дано завдаток на площу, якої ціна купна є 50,000 дол. Ця площа буде перебрана на власність союзовою корпорацією після того, як будуть усі дозволи від громади міста Ню Йорку для побудови на цьому місці дому. Кошт будови буде виносити біля вісім мільйонів долярів, з чого Союз має намір дати половину власних коштів зі своєї резерви, а на половину затягнути морґедж. В дальшому гол. предсідник подав калькуляцію зґаданих зисків і витрат цього дому. Після цього голова Контрольної Комісії д-р Володимир Галан насамперед поінформував Екзекутиву і Контрольну Комісію про ведену і очолювану та координовану Злученим Українським Американським Комітетом акцію допомоги потерпілим від землетрусу в Юґославії. Досі вислано потерпілим понад 200 тисяч фунтів одягів і взуття, а ще приблизно така сама кількість очікує на висилку в центральному збірковому і висилковому осередку ЗУАДК в Джерзі Ситі. Разом із 10,000 фунтів медикаментів, вітамін і харчів для немовлят, що їх уфундувала для потерпілих одна американська фірма, ЗУАДК вислав для українців в Юґославії посилок загальної вартости понад 300,000 долярів. Грошові пожертви, що вплинули на допомогу потерпілим в Юґославії на адресу ЗУАДК, переступили вже 20,000 долярів. Д-р Володимир Галан висловив окрему подяку віцепрезидентові ЗУАДК Йосипові Лисогорові за його труд з відвідинами потерпілих у Баня Луці та за взірцеве полагодження зв'язаних з допомогою формальностей. Окрему подяку склав д-р Галан екзекутивному директорові центрального збіркового і висилкового осередку ЗУАДК в Джерзі Ситі п. Маріянові Коцеві. На закінчення д-р Володимир Галан висловив ще кілька завваг і порад для Екзекутиви УНС від Контрольної Комісії.

Головний предсідник Й. Лисогір підмітив, що УНСоюз вислав 1,000 дол. на руки архиєпископа Букатка для допомоги потерпілим в Юґославії та запропонував виплатити ЗУАДК дальшу суму 2,000 дол. на допомогу потерпілим українцям в Юґославії, що схвалено.

Після цього в дальшій спільній нараді членів Екзекутиви та контролерів УНСоюзу порушено питання книговедення та переведення інвентури майна Союзівки, як теж справу Канадійської Канцелярії. Підмічено потребу переведення інвентури, а також упорядкування книговедення та ведення фінансових на Союзівці. Порушено справу Високошкільної Фундації в Канаді і висловлено погляд, що треба відділити УНСоюз від тієї інституції, якій УНСоюз старався допомагати у ширенні її акції забезпечення високої освіти для канадійської української молоді.

6. РІЗНІ СПРАВИ

Обговорено цілий ряд актуальних справ, зв'язаних з організаційною та фінансовою діяльністю УНСоюзу, як теж з недалекою конвенцією. Між іншим схвалено, щоб члени Екзекутиви, які постійно є заняті в Головній Канцелярії УНС, відвідали Екзекутиву та Головний Уряд УСРоюзу та обговорили питання евентуального об'єднання цих двох великих братських організацій.

Після вичерпання порядку нарад, о год. 5:15 веч. закрито засідання.

ЯРОСЛАВ ПАДОХ, головний секретар

ПРОТОКОЛ

СПЕЦІЯЛЬНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНСОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ В ГОЛОВНІЙ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ В ДЖЕРЗІ СИТІ, Н.ДЖ., 16-го КВІТНЯ 1970 РОКУ

В нарадах взяли участь усі члени Головного Екзекутивного Комітету, а саме: гол. предсідник Йосип Лисогір, заступники гол. предсідника: інж. Степан Куропась, пані Марія Душник, Богдан Зорич і Володимир Сохан, гол. секретар Ярослав Падох і гол. касир Петро Пуцило та гол. редактор Антін Драган.

Наради почалися о год. 2-ій по полудні. Принято запропонований гол. предсідником наступний порядок нарад:

1. Відкриття нарад.
2. Затвердження делеґатів та їх заступників на 27-му Конвенцію УНСоюзу (§13 статуту).
3. Обрання Верифікаційної і Статутової Комісій 27-ої Конвенції УНСоюзу (§16 статуту).
4. Встановлення програми 27-ої Конвенції УНСоюзу (§15 статуту).
5. Набуття будинку при 77 Гренд Стріт в Джерзі Ситі.
6. Встановлення програми відкриття пам'ятника о. Гр. Грушці в Клівленді.
7. Конференція з Українським Робітничим Союзом.
8. Різне.

1. ВІДКРИТТЯ НАРАД

Наради відкрив о год. 2-ій по пол. головний предсідник Й. Лисогір, який привітав приявних та запропонував зипцеподаний порядок нарад, який схвалено. Після приняття порядку нарад приступлено до наступної точки програми.

2. ЗАТВЕРДЖЕННЯ ДЕЛЕҐАТІВ ТА ЇХ ЗАСТУПНИКІВ НА 27-му КОНВЕНЦІЮ УНСОЮЗУ

Згідно з постановами параґрафу 13 статуту УНС схвалено затвердити повновласти 431 делеґата та їх заступників, обраних на звичайних зборах своїх Відділів, Листа делеґатів і заступників була проголошена в „Свободі" ч. 69 з дня 18-го квітня 1970 р.

3. ОБРАННЯ ВЕРИФІКАЦІЙНОЇ І СТАТУТОВОЇ КОМІСІЇ 27-ої КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ

Згідно з постановами параґрафу 16 статуту УНСоюзу визначено з-поміж затверджених делеґатів Верифікаційну і Статутову Комісії, зложені з 5-ох членів.

До Верифікаційної Комісії обрано:

1. Проф. Миколу Дербуша, делеґата 345-го Відділу в Міннеаполіс, Мінн.
2. Павла Дуду, делеґата 341-го Відділу у Віндзор, Онт.
3. Карла Сачка, делеґата 53 Відділу в Піттсбурґу, Па.
4. Михайла Фединишина, делеґата 155-го Відділу в Перт Амбой, Н.Дж.
5. Миколу Хоманьчука, делеґата 5-го Відділу в Асторії, Н.Й.

До Статутової Комісії обрано:

1. Володимира Бойд-Борискевича, делеґата 94-го Відділу в Дітройті, Миш.
2. Адв. Романа Максимова, делеґата 432-го Відділу в Торонто, Онт.
3. Миколу Олека, делеґата 22 Відділу в Чикаґо, Ілл.
4. Проф. Івана Телюка, делеґата 414-го Відділу в Ню Гейвен, Конн.
5. Адв. Богдана Футея, делеґата 240-го Відділу в Клівленді, Огайо.

Схвалено, що наради цих Комісій відбудуться в днях 14, 15 і 16 травня 1970 у Статлер-Гілтон готелі в Клівленді.

4. ВСТАНОВЛЕННЯ ПРОГРАМИ 27-ої КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ

Згідно з постановами параґрафу 15 статуту УНС встановлено програму 27-ої Конвенції УНСоюзу, яка відбудеться в часі між 18 і 23 травня 1970 р. в готелі Статлер-Гілтон в Клівленді, Огайо. Програма була проголошена у „Свободі" ч. 69 з 18-го квітня 1970 р.

5. НАБУТТЯ ДОМУ ПРИ 77 ҐРЕНД СТРІТ, В ДЖЕРЗІ СИТІ, Н.Дж.

Гол. предсідник Йосип Лисогір поінформував, що дім, який сусідує з двома домами УНСоюзу, в яких приміщається Головна Канцелярія УНС, а саме під числом 77 Ґренд Стріт, є на продаж і що можна його набути за ціну 17,500 дол. З уваги на брак приміщень в головній канцелярії і що новий будинок буде готовий до ужитку приблизно за півтора року або й пізніше, а дальше, беручи до уваги, що побільшення площі третім сусідним будинком збільшить вартість двох наших реальностей, які УНСоюз посідає, схвалено набути цей будинок для вжитку УНСоюзу за згадану ціну 17,500 дол.

6. ВСТАНОВЛЕННЯ ПРОГРАМИ ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА О. Г. ГРУШЦІ В КЛІВЛЕНДІ

Встановлено програму відкриття пам'ятника о. Григорієві Грушці, що має відбутися в межах 27-ої Конвенції УНСоюзу в Клівленді в четвер, 21-го травня 1970 р. о год. 3-ій по пол. Пам'ятник є побудований в Культурному Городі міста Клівленду, побіч інших пам'ятників найвизначніших діячів української історії. Пам'ятник виконав скульптор Михайло Черешньовський. Точна програма відкриття пам'ятника була проголошена в „Свободі" ч. 69 з 18-го квітня 1970 р.

7. КОНФЕРЕНЦІЯ З УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ СОЮЗОМ

Виконуючи ухвалу попередньої конвенції, схвалено, в порозумінні з УРСоюзом, відвідати цю установу в часі нарад її Головного Виконавчого Комітету, що відбудеться 17-го квітня 1970 р., щоб обговорити можливості об'єднання обох установ. Участь в цій конференції зі сторони УНСоюзу візьмуть місцеві члени його Екзекутиви.

8. РІЗНЕ

Розглянено ряд поточних справ та винесено потрібні ухвали. Після цього, вичерпавши порядок нарад, головний предсідник Й. Лисогір закрив наради о год. 6.15 веч.

ЯРОСЛАВ ПАДОХ, гол. секретар

В Києві почали видавати англомовний журнал „Юкрейн" для „українців за рубежом"

Київ. — Формально при редакції журналу „Україна", що виходить тижнево українською мовою, а практично при Товаристві культурних зв'язків з українцями за кордоном, переназваному тепер для більшого замаскування на „Товариство „Україна", почав виходити новий журнал - квартальник англійською мовою під наг. „Україна". У першому числі журналу „Юкрейн", призначеного для тих з-поміж українців за кордоном, які не знають, або слабо знають українську мову, як про це писав орґан КҐБ „Вісті з України" з червня 1970 року, подав деякі історичні дані про Київ, про Тараса Шевченка, широку розповідь про „депутата совєтського парляменту І. Мечтельську — майстра Дарницього шовкового кабінету", інтерв'ю із солістом А. Гнатюком, фотоінформацію про нові ресторани Києва — для заохочення закордонних туристів — „Вітряк", „Колиба", „Мисливець" та ін. „На своїх сторінках журнал „Юкрейн" покаже, — обіцяє каґебівське видання, — сьогоднішнє життя республіки, розвиток української промисловости, сільського господарства, науки, культури, освіти, мистецтва і спорту"... На обкладинці першого числа нового англомовного комуністичного видання для закордону зображена співачка ансамблю „Галичина" у Львові С. Хохлова.

Виставка образів мистця Василя Кричевського

Вашинґтон (Р.Б.). — Заходами Управи Жіночої Секції при Об'єднанні Українців Вашинґтону, відбулася тут 16 і 17-го травня образотворча виставка мистця Василя Васильовича Кричевського.

Жіноча Секція в основному займається харитативно-допомоговою акцією на нашому терені і цю корисну працю веде з успіхом від років. Крім цього Секція помагає Управі Об'єднання Українців Вашинґтону при влаштовуванні культурно-розвагових імпрез, а також організує у власному заряді образотворчі виставки для популяризації наших мистців. Таких імпрез Управа Жіночої Секції влаштувала вже кілька і усі вони були успішні.

Останньо Управа влаштувала виставку картин мистця Василя Васильовича Кричевського, який перебуває тепер з родиною в Каліфорнії. Виставка пройшла з великим успіхом.

16-го травня голова Жіночої Секції п-і Оксана Старосольська відкрила виставку при численній фреквенції глядачів, після того п-і Ольга Козак прочитала доповідь на тему „Життєвий і творчий шлях родини Кричевських". Цю незвичайно дбайливо підготовану доповідь про життя і творчість трьох ґенерацій Кричевських учасники вислухали з зацікавленням. У доповіді відмічено багато цікавих, маловідомих подробиць з життя цієї направду небуденної родини, яка обдарована непересічним талантом, передавала його з роду в рід. В родині Кричевських ця іскра Божа поворилися у виїмковій силі, як досі, в трьох поколіннях. Присутня на залі, споріднена з родиною Кричевських, п-і Марія Кобі, щиро подякувала доповідачці за її труд.

Василь Кричевський належить до тих образотворчих мстців, які мають свій стиль і тематику. В Україні працював професором Академії Мистецтв в Києві. Після еміґрації з України продовжує свою мистецьку діяльність в Чехо-Словаччині і Німеччині. З 1949 року живе в ЗСА, де продовжує свою малярську роботу. Приймав участь на протязі всіх цих років в малярських виставках в Ню Йорку, Сиракюзах, Пальо-Альто, Сан Франсіско, Дітройті, Чикаґо, Торонті, Монреалі і в Льос Анджелесі. Працює в олії і ґваші. Картини є в приватних збірках в Україні, Німеччині, Австрії, Італії, Австралії, Венесуелі, Канаді та ЗСА. Василь Кричевський малював ікони для церков в Ню Йорку, Бавнд Бруку та Лос Анджелесі.

На виставці у Вашинґтоні виставлено 27 образів-ґваші, переважно пейзажі степових і гірських красвидів. Більшість виставлених образів продано.

Управі Жіночої Секції належиться признання за корисну і вдалу імпрезу.

КОРОЛЕВА ЄЛИСАВЕТА II НАДАЛА 711 особам різні титули й почесті з нагоди свого 44-річчя. Єлисавета скінчила 44 роки вже 21 квітня ц. р., але щойно в мин. суботу 13 червня перевела традиційну з такої нагоди щорічну ревію королівської ґвардії, сидючи на карому коні. Між відзначеними є сер Лоренс Олівер, перший британський актор, який дістав досмертний титул лорда з членством в палаті лордів. Олівера вважають за найкращого сучасного виконавця шекспірових роль, а серед міжнародних відвідувачів кінотеатрів він прославився, як виконавець головної ролі британського полоненого старшини в японському полоні за другої світової війни у фільмі „Міст на ріці Кван". Інший видатний актор — Ричард Бартон, — чоловік Єлизабет Тейлор — дістав скромніше відзначення.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

MICHAEL KROCHMULUK, член УНС Відд. 278 Б-ва св. Василія Вел. в ВілкісБар, Па., помер 16 травня 1970 р. на 57 р. ж. Нар. в Вілкіс-Бар, Па. і став членом УНС в 1967 р. Полишив у смутку дружину Марію. Похорон відбувся 19 травня 1970 р. на цвинтарі св. Патрика в Онейда, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Марта Турчин, секр.

ТАМАРА ЛЕБІДЬ, членка УНС Відд. 82 Т-ва О. Ольжича у Філядельфії, Па., померла 27 квітня 1970 р. на 44 р. життя. Нар. в Смоленську. Полишила в смутку мужа Вячеслава, 3 синів. Ярослава, Едварда, Олега та зам. доньку Олю. Похорон відбувся на цвинтарі Оклен у Філядельфії, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Анна Хомин, секр.

МИКОЛА ОКОНЬ, член УНСоюзу Відд. 204 ім. о. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н. Й., помер 14 травня 1970 р. на 74 р. ж. Нар. в Оріхівці, Україна, став членом УНС в 1938 р. Полишив у смутку дружину Варвару, синів: Михайла, Едварда і сестру Марію в краю. Похорон відбувся 16 травня 1970 р. на цвинтарі Holy Rood, Westbury, N. Y.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Палідвор, секр.

МИХАЇЛ ПИШ, член УНСоюзу Відд. 448 Т-ва Самопоміч в Ля Сал, помер 2-го квітня 1970 р. на 82 р. ж. Нар. в Яворові, Україна, і став членом УНС в 1943 р. Полишив у смутку синів: Дмитра і Максима, дочок: Михайлину, Марію, Анну, Гелену і Павлину, 21 внуків і 10 правнуків. Похорон відбувся 4 квітня 1970 р. на цвинтарі Cote des Neiges в Монтреалі, Кв., Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Перейма, секр.

АЛЕКСАНДЕР ЗОНОВЯК, член УНС Відд. 283 Т-ва Запор. Січ в Оборні, Н. Й., помер на 54 р. ж. Нар. в Оборні, Н. Й., і став членом УНС в 1952 р. Полишив у смутку дружину Гелену, сина Дениса, дочку Вірджінію, батька, матір, братів та сестер. Похорон відбувся 24 квітня 1970 р. на цвинтарі св. Йосифа в Флемінґу, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Пироганич, секр.

MICHAEL PETRO, член УНСоюзу Відд. 63 Т-ва Січ у Форд Ситі, помер 4 травня 1970 р. на 43 р. ж. Став членом УНС в 1964 р. Полишив у смутку: Лілліян, Міхаел, Арлен, Ґари, Томас. Похорон відбувся 6 травня 1970 р. на українському цвинтарі св. Марії у Форд Ситі.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

АННА ВЕРЕЩАК, членка УНС Відд. 388 Т-ва Запор. Січ в Честер, Па., померла 8 травня 1970 р. на 72 р. ж. Стала членкою УНС в 1925 р. Полишила в смутку синів: Петра, Осипа, Василя, братів: Михайла та Григорія. Похорон відбувся 11-го травня 1970 р. на цвинтарі Lawn Croft, Lower Chichester, Pa.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ROSE BRATUS, членка УНС Відд. 175 в Дітройті, Міш., померла 22 березня 1970 р. на 72 р. ж. Стала членкою УНС в 1939 р. Полишила в смутку дочку Анну. Похорон відбувся 26-го березня 1970 р. на цвинтарі Holy Sepulchre, Southfield, Mich.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Смерека, секр.

ANNA SYCHONIEWICZ, членка УНС Відд. 212 С-ва св. Марії в Вілінґ, В. Ва., померла 28 лютого 1970 р. на 77 р. ж. Стала членкою УНСоюзу в 1924 р. Полишила в смутку 2 доньки: Джесі та Ольгу. Похорон відбувся 3 березня 1970 р. на цвинтарі Кальварія в Вілінґ, В. Ва.
Вічна Їй Пам'ять!
Марія Кудляк, секр.

ПЕТРО ЮРКЕВИЧ, член УНСоюзу Відд. 165 Т. Шевченка в Толідо, Огайо, помер 4 травня 1970 р. на 77 р. ж. Нар. в с. Городниця, пов. Гусятин, Україна. Став членом УНС в 1933 р. Полишив у смутку дружину Софію, 2 синів: Мирослава і Василя та 4 внуків. Похорон відбувся 6 травня 1970 р. на цвинтарі Кальварія в Толідо, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Марія Пелехата, секр.

MARIA GRINENKO, членка УНС Відділ 81 Б-ва св. ап. Петра і Павла, померла 9 червня 1970 р. на 45 р. ж. Стала членкою УНС в 1965 році. Полишила в смутку мужа і доньку. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в Валтімор, Мд.
Вічна Їй Пам'ять!
А. Лукинчук, секр.

ПЕТРО ВОНСОВИЧ, член УНС Відділ 211 Б-ва св. Арх. Михаїла в Стетин Айланд, Н. Й., помер 10 березня 1970 р. на 53 р. ж. Став членом УНС в 1970 р. Полишив у смутку матір і 3 братів. Похорон відбувся 13-го березня 1970 р. на цвинтарі св. Петра на Стетен Айланд, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Соколовський, секр.

ANTHONY GROSZKO, член УНС Відд. 175 Б-ва св. о. Миколая в Дітройті, Міш., помер 10 травня 1970 р. на 11 р. ж. Нар. в с. Ласківці, повіт Теребовля, Україна. Став членом УНС в 1933 р. Полишив у смутку дружину Павліну, сина Михайла і доньку Марію. Похорон відбувся 13 травня 1970 р. на цвинтарі Голи Сепулчер в Дітройті, Міш.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Смерека, секр.

ОЛЕКСА КУЯН, член і предсідник 84 Відд. ім. Т. Шевченка УНСоюзу в Совтпорт, Конн., помер 27 травня 1970 р. Залишив у смутку дружину, 2 дочки і сина.
М. Куян, секр.

MARY KARLITSKIE, членка УНС Відд. 242 в Фраквіллі, Па., померла 28 травня 1970 року на 88 р. ж. Стала членкою УНС в 1925 р. Полишила в смутку дітей: Михайла, Анну, Тесі, Гелен, Метро, Петра і Нанси. Похорон відбувся 26-го травня 1970 р. на цвинтарі Св. Івана в Фраквіллі, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Н. Чабан, секр.

ІВАН ВУЙКІВ, член УНСоюзу Відд. 361 Т-ва Дністер в Ню Йорку, Н. Й., помер 5 травня 1970 р. на 58 р. ж. Став членом УНС в 1956 р. Полишив у смутку дружину Марію, сина Теодора. Похорон відбувся 7 травня 1970 р. на цвинтарі св. Реймонда в Ню Йорку, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Вишиваний, секр.

ПАВЛО СЕНЧУК, член УНС Відд. 57 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Когоус Н. Й., помер 11 квітня 1970 р. на 58 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1968 р. Полишив у смутку дружину. Похорон відбувся 14 квітня 1970 р. в Когоус, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО ФЕДОРІВ, член УНС Відд. 158 Т-ва Богдана Хмельницького в Бруклині, Н. Й., помер 15 квітня 1970 р. на 82 р. ж. Нар. в с. Кутах, пов. Бібрка, Україна. Став членом УНС в 1923 р. Був секретарем 42 Відд. УНСоюзу в Пассейку. Полишив у смутку дружину Йоанну, сина Івана, 3 доньки: Марію, Ольгу і Софію, 5 внуків і 2 правнуки. Похорон відбувся 18 квітня 1970 р. на цвинтарі Еверґрін в Брукліні, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
О. Самоцький, секр.

МИХАЙЛО КЛОПОТОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 387 Т-ва Любов в Вилиментик, Конн., помер 1 квітня 1970 р. на 60 р. ж. Нар. в Чернівцях, на Буковині, Україна. Став членом УНС в 1965 р. Полишив у смутку дружину Павлину, сина Тараса, дочки: Оксану, Наталку та зятя. Похорон відбувся 4-го квітня 1970 р. на цвинтарі св. Марії в Колчестер, Конн.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Олійний, секр.

ЮРІЙ ЧАЙКА, член УНСоюзу Відд. 448 Т-ва Самопоміч в Ля Салле, Канада, помер 16 травня 1970 р. на 76 р. ж. Нар. в с. Улозів, Україна. Став членом УНС в 1950 р. Полишив у смутку дружину Єву, дочок Олю і Лесю, сина Стенлі і 9 внуків. Похорон відбувся 19 травня 1970 р. на цвинтарі Cote des Neiges в Монтреалі, Кв., Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Перейма, секр.

МАРІЯ ҐУРАЛЬ, членка УНСоюзу Відд. 387 Т-ва Любов в Виллиментик, Конн., померла 17 квітня 1970 р. на 73 р. ж. Нар. в с. Підгірках, Бібрка, Україна. Стала членкою УНС в 1939 р. Полишила в смутку чоловіка Григорія, дітей: Марту, Ксеню, Теодора, Анну, Петра, Катерину та Павлину. Похорон відбувся 20 квітня 1970 р. на цвинтарі св. Марії в Колчестер, Конн.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МИКОЛАЙ ПРИСТАНІ, член УНС Відд. 344 Б-ва св. Миколая в Бавнд Бруку, Н. Дж., помер 19 квітня 1970 р. на 53 р. ж. Став членом УНС в 1966 р. Полишив у смутку дружину Іду. Похорон відбувся 22 квітня 1970 р. на цвинтарі Резурекшен в Піскатавай, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Бутрей, секр.

МИКОЛАЙ КОВБАСНИК, член УНС Відд. 69 Т-ва Зоря в Ню Йорку, Н. Й., помер 11 березня 1970 р. на 74 р. ж. Став членом УНС в 1920 р. Полишив у смутку дружину Теклю. Похорон відбувся в березні на цвинтарі Еверґрін в Бруклині, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Різник, секр.

ВАСИЛЬ ЛЮБАС, член УНС Відд. 106 Б-ва св. Миколая в Чикаґо, Ілл., помер 19-го квітня 1970 р. на 76 р. ж. Став членом УНС в 1929 р. Полишив у смутку дружину Єву, доньок: Анну, Катерину, Марію, Юлію, 3 внуків та сестру Анну. Похорон відбувся 22 квітня 1970 р. на цвинтарі св. Николая в Чикаґо, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

Европейська Рада в обороні політичних в'язнів

Екзекутива Европейської Ради Свободи (ЕРС), в склад якої входять президент Оле Берн Крафт, кол. міністер закордонних справ Данії, голови Екзекутиви Ярослав Стецько і Іван Маттео Льомбардо, кол. міністер закордонної торгівлі Італії, мадам Сузанна Лябек (Франція), відома антикомуністична діячка і авторка численних праць, голова Міжнародньої Конференції Протисовєтської Психологічної Війни, Джан Грагам, голова Британської Ліги за Европейську Свободу, проф. д-р Т. Оберлендер, кол. німецький федеральний міністер, й інші видатні европейські діячі, — відбула свої наради в Мюнхені в днях 28-29 травня 1970 року.

Екзекутива розглянула світову політичну ситуацію і зокрема ситуацію за залізною заслоною в країнах, уярмлених в СССР і в сателітніх державах, як теж організаційні питання ЕРС.

Екзекутива винесла низку рішень у справах „Року Леніна", розкриваючи Леніна, як одного з найкривавіших тиранів і народовбивців усіх часів і народів, станула в захист борців за свободу і незалежність уярмлених російським імперіялізмом народів, заявила свою повну підтримку президентові ЗСА Ніксонові в його акції в Індокитаю, зокрема в Камбоджі.

Члени Екзекутиви відвідали дім Визвольного Фронту, бюра АБН, „Шляху Перемоги", друкарню, як теж інші бюра на Цеппелінстр. Екзекутива ЕРС зробила спільну знимку з усіми працівниками нашого руху на Цеппелінстр., висловлюючи свій подив до витривалости і сміливости їх, коли КГБ намагається своїм терором, газовими бомбами і атентатами стероризувати українських борців за свободу.

Члени Екзекутиви відвідали першого дня нарад місце, де згинув — вбитий КГБ — Провідник ОУН сл.п. Степан Бандера.

Віце-президент Еґню обороняє свої промови

Дітройт. — Віце президент Спіро Еґню, промовляючи в Голлі Кобо на республіканському прийнятті для зібрання фондів на партійні цілі, обороняв свою „реторику" про тих, які протестують проти Уряду, користуючися насильними засобами. Під час його промови коло 400 осіб демонстрували проти нього на вулицях, але поліція охороняла Кобо Голл. Віце-президент сказав: „Жадний арґумент не має вартости, коли він відкликається тільки до емоції слухачів". Та він зараз же додав: „Жадний арґумент не є реалістичний, який виключає всякі емоції". Віце-президент вияснив у своїй промові свою філософію в справі протестів. Він сказав, що ті, які протестують, повинні це робити раціонально, а не нелогічно, як часто дістья, коли протестуючі керуються тільки почуваннями. Протестуючі мають старатися переконувати, а не тільки вимагати, твердив Еґню. Віце-президент заявив, що він не може послухати тих журналістів, які домагаються, щоб він злагіднив тон своїх промов. Еґню казав, що він не може злагіднювати тих місць у своїх промовах, в яких він старається розумово переконувати своїх противників. Демонстранти почали були вигукувати на вулицях непристойні слова на адресу віце-президента, але за кількадесять секунд їх припинили.

Вибрали республіканську „Міс Україну"

Філядельфія (В. Б.) — 6-го червня Рада Українських Жінок Республіканок, спільно з УАРК, влаштували показ жіночих одягів, після чого відбувся конкурс на вибір „Міс України".

Імпреза відбулася в репрезентативній залі УСО „Тризуб", прикрашеній українськими та американськими кольорами пані Орисею Ільницькою. Оригінальні зразки мод ательє п-і Гелен Карпентер та гарні зразки фасонів п-і Вероніки Цегельської, яка талановито поєднує в своїх креаціях вигідність модерного одягу з красою українського національного оздоблення, демонстрували моделі - українки; пояснення для 200 гостей давала п-і Керрі Райс.

Після показу мод, при при чаю і солодкім, дванадцять учасниць конкурсу, панни: Марта Кузьмович, Дора Варварів, Дана Сілецька, Марія Білинська, Віра Рущак, Олена Кусемська, Марія Ратич, Андріяна Скамай, Маланка Мартинович, Маріяна Гаманюк, Анна Пришляк та Ніля Ковальчук під настроєвий фортепіяновий супровід п-і Галі Поритко, граційно перейшли перед авдиторією та жюрі, що складалося з визначних республіканок, включно з дружиною заступника губернатора Пенсилвенії п-і Марґарет Бродерік. Пояснення про учасниць та національну ношу з Полтавщини, Полісся, Волині, Гуцульщини, Буковини, Борщівщини, Старих Кутів давала п-і Люна Луцька. З-поміж всіх гарних конкурсанток жюрі вибрало на „Міс України" панну Нілю Ковальчук, абсольвентку середньої школи, яка восени починає студії в університеті Вілянова. Дружками вибрано панни Олену Куземську та Віру Рущак. „Міс Україна" одержала від Клюбу УАРК державний бонд на 100 долярів, доручений їй віце - президентом Клюбу п. В. Біляєвим, який в імені всіх присутніх побажав їй перемоги на конкурсі „Міс Нешенеліті", що відбудеться 20 червня в готелі „Ворік" у Філядельфії.

Організатор і керівник цієї цікавої імпрези п-ні Катерина Галамар, президент Ради Жінок Республіканок, подякувала присутнім за численну участь, а членам жюрі та учасницям конкурсу передала подарунки на пам'ятку про цей день.

Друга конференція діячів Патріярхального Руху Канади і ЗСА відбудеться 20 червня в Торонті

Торонто (МД). — В суботу 20 червня 1970 р. тут відбудеться друга конференція діячів патріярхального руху Канади і ЗСА. Конференція відбудеться в залі Школи Святого Миколая при Квінс і Белвудс о год. 2-ій по пол.

Перша Конференція відбулася 7- 8березня 1970 також і Торонті, з якої проголошено відому програмову Деклярацію і на якій створено Координаційний Комітет Українських Організацій Канади і ЗСА, який очолили: д-р Ю. Пелех — голова, д-р Ю. Городиловський, д-р Б. Шебунчак і д-р Р. Осінчук— заступники голови, мґр Є. Мастикаш і ред. М. Денисюк — секретарі, д-р В. Маркусь — програмовий референт, д-р М. Кушпета, д-р З. Винницький і інж. Р. Віґун — координатори та ін. Координаційний Комітет започаткував вже масову акцію за здійснення Патріярхату УКЦеркви в цілій діяспорі при співпраці центральних репрезентованих краєвих організацій. В Канаді і ЗСА відбуто вже цілу низку громадських зборів, а в різних місцевостях започатковано вже також акцію масових підписів меморіялів до Архиєпископського Синоду УКЦ і до Святішого Отця. Координаційний Комітет є вже в контакті з майже усіма українськими Владиками Канади і ЗСА, з поміж яких більшість зголосила вже участь у загально релігійно-національній маніфестації під гаслом День Помісности Української Католицької Церкви, що відбудеться 21 червня 1970 р. Господар цієї маніфестації, торонтонський Владика Кир Ізидор, і Координаційний Комітет її організатор запросили до участи церковно - релігійні і громадсько - суспільні організації Канади і ЗСА з їхніми централями із СКВУ на чолі. Предметом нарад Другої Конференції в Торонто буде: 1) Звітна доповідь про дотеперішні заходи Координаційного Комітету для пожвавлення акції за Патріярхат. 2) Програмова доповідь, про напрямні дальшої праці та зактивізування мирянського загалу в русі за помісність і патріярхат. 3) Прийняття спільного документу Конференції для відчитання на Дні Помісности.

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ДРУЖИНИ ГОЛОВНОГО ОТАМАНА ПЕТЛЮРИ

Торонто. — Заходами Відділу Союзу Українок Канади ім. св. Ольги та УНДС, в залі катедри св. Володимира в кінці травня відбулась вечірня зустріч, на якій було вшановано пам'ять відомої громадської діячки і зразкової дружини сл. п. Ольги Петлюри. Доповідь про життя і працю Ольги Петлюри виголосила п-і М. Волосевич, із спогадами про неї виступила п-і д-р. Зоя Плітас. Після мистецької частини д-р Ганна Янішевська запросила присутніх на чайне прийняття. Наступного року українці у вільному світі будуть відзначати 45-ліття з часу трагічної смерти Головного Отамана Симона Петлюри в Парижі.

Успіх Володимира Годинського

Кожного року українська громада Міннесоти відзначає найкращого з кращих студентів гайскулів, коледжів і університету.

Цього року маємо Володимира Годинського, народженого 7 квітня 1950 року в Міннеаполісі, сина отця Миколи і пані Варвари Годинських.

Володимир виріс на очах парафіян церкви св. Юрія Переможця, де прислуговував при вівтарі з шости років. Був пильним учнем української парафіяльної школи, закінчив 9 кляс на відмінно.

Володимир скінчив Колюмбія гайскул в числі десяти найкращих учнів з-поміж 492. Він один з двох міннесотців, що були вибрані для стипендії Дирекцією Бурлінґтонської Національної Залізничної компанії в сумі 4,000 долярів, які видаватимуться йому по 1,000 дол. річно.

Восени Володимир плянує йти до Міннесотського Університету, де хоче студіювати політичні науки, і пізніше право. З 1955 року член

Володимир Годинський

Українського Народного Союзу, Відділ 345.

Українська громада і парафіяни церкви св. Юрія Переможця горді за свого вихованця. Бажають йому успіхів і доброго здоров'я в майбутньому на втіху батькам і українській громаді.

Валентина Єрмоленко

ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ ВІДБУЛА НАРАДИ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

чемо зберегти та розвинути наші культурні надбання. Идеться тут про поширення та поглиблення всіх відтинків нашого культурного життя, про створення необхідних передумов для нашого культурного росту, а в першу чергу про те, щоб наші культурні надбання засвоювала наша молодь.

Присвячено теж увагу справі наших культурних зв'язків з іншонаціональними і міжнаціональними установами і організаціями, які є активні на культурному полі.

В пляні голови Комісії проф. М. Степаненка є відбути в найближчому час ширшу нараду з нашими культурними працівниками на терені ЗСА та Канади. Така нарада є запляновака на серпень 1970 р. Осінню 1970 року мала б відбутися конференція наших культурних працівників північно-американського континенту, на якій будуть основніше обміркувані окремі постуляти нашої культурної політики.

Під сучасну пору найважливішим є те, щоб наші центральні репрезентації в окремих країнах подбали про кваліфікованих представників в Комісії для справ культури.

Зібрання статистичних даних про українців в діяспорі

З доручення Президії Секретаріяту СКВУ Статистично-довідкова комісія, яку очолює д-р Іван Тесля, підготовила проєкт зібрання потрібних даних про українське поселення в різних країнах. Цей проєкт був розглянений на засіданні Президії Секретаріяту, а кінцеве схвалення цього проєкту мало б наступити на черговому засіданні Президії на початку липня ц. р.

Голова Комісії є в контакті з нашими центральними репрезентаціями, які займаються в себе збиранням таких даних. Статистичні студії українського поселення в Канаді вже ведуться. На черзі є наші поселення в Англії та Австралії.

Про важливість цього почину Секретаріяту СКВУ не приходиться говорити і тому треба надіятися, що цю акцію Секретаріяту СКВУ підтримає наше суспільство у всіх наших країнах, достосовуючися до тих вказівок, які дасть Статистично-довідкова комісія, приступаючи до збирання таких даних.

Збірник матеріялів СКВУ

Збірник матеріялів Першого СКВУ можна набувати в бюрі Секретаріяту. Ціна за примірник — 10.00 дол. для учасників Конгресу, а 12.00 для всіх інших. Оправлена книга — 15 дол. Замовляти: WCFU, P.O. Box 117, Old Chelsea Station New York, N.Y. 10011 USA

Фонд СКВУ

Президія Секретаріяту СКВУ закликає українців у всіх країнах складати пожертви на Фонд СКВУ. Без належних фінансових засобів Секретаріят СКВУ не може вив'язатися зі своїх завдань.

„Вашинґтон Пост" про три нові пам'ятники в Києві

Вашинґтон, Д. К. — Кореспондент щоденника „Вашинґтон Пост" А. Астрахан у Москві помістив у вашинґтонському щоденнику з 23 травня репортаж під наг. „Україна встановила пам'ятники трьом жертвам сталінських чисток". Він розповідає, що останнім часом у столиці України Києві високопоставлені партійні діячі, „український прем'єр Щербицький" і „перший секретар Української партії П. Шелест" відкрили три пам'ятники співробітникам і послідовникам Леніна, з нагоди 100-ліття з часу народження Леніна. Були відкриті пам'ятники В. Чубарю, Г. Петровському та С. Косіору, 2 зліквідовані за Сталіна. А. Астрахан зазначає, що член політбюра Шелест не був у Кремлі під час святкування совєтського „Дня Перемоги", на якому маршал Гречко згадував про Сталіна і присутні аплодували. Це в 1965 р., перебуваючи в Києві, Брежнєв у своїй промові кілька разів згадував про „Сталінград" і „Сталінградський бій", але П. Шелест у своїй промові оминав таку назву з іменем Сталіна, називаючи те місто „Волгоградом", а битву — „битвою над Волгою". „Не ясно, для чого ці пам'ятники були відкриті", сказано в „Вашинґтон Пості": „Крім того, що пам'ятники вшановують героїв комуністичної України, їх можна розцінювати і як жест в сторону українського націоналізму в такій формі, на яку може дозволити Кремль. Україна — це друга за розмірами республіка в СССР, з 47 мільйонами населення". Американський кореспондент зазначає, що встановлення трьох пам'ятників може означати і те, що П. Шелест не хоче допустити в Україні до занадто великої реабілітації Сталіна, який знищив Чубаря, Косіора й Петровського. На відкритті пам'ятників у промовах ніхто не згадував, як загинули ті „большевицькі герої", але всіх трьох промовці називали „вірними учнями і послідовниками Леніна".

АЛЕКСАНДР КЕРЕНСЬКИЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ового Уряду з представниками Української Центральної Ради в Києві. Хоч між обома делеґаціями дійшло до згоди, уряд Керенського не виконав прийнятих зобов'язань. А коли Центральна Рада постановила скликати Українські Установчі Збори на основі вільних виборів, то уряд Керенського вирішив віддати діячів Центральної Ради під суд за державну зраду"...

Керенський жив понад 50 років на еміґрації — у Франції, в Англії, в Америці. Його настрої пішли все більше вбік російського націоналізму і централізму. Відомі його слова: „Краще хай буде поганий диктатор, ніж розділ Росії". Таким чином Керенський готовий був миритися з диктаторським режимом, що гнобить і російський народ, аби не випустити на волю інших націй, завойованих царями, а пізніше — большевиками.

Сучасник Керенського, історик Федотов (умер в Америці) писав у своїй статті „Судьби імперії" (Ню Йорк, 1952): „Неможливо забезпечити свободу в такій державі, де половина людности гнобить другу половину". Федотов мав на увазі СССР, що його він називав „каторжною імперією".

СПОРТ

Редагує В. Сохан

ФУТБОЛЬНИЙ ТУРНІР ДРУЖИН ЮНАКІВ ЗА ПЕРШІСТЬ УСЦАК

Футбольний турнір дружин юнаків за першість Української Спортової Централі Америки і Канади на рік 1970 відбудеться в суботу і неділю, 27-го і 28-го червня на Сумівській Оселі „Веселка" біля Антону в Канаді. Початок турніру визначений на 10-ту годину ранку в суботу, 27-го червня.

Влаштовує цей турнір згідно з уповноваженням від УСЦАК її Крайова Делеґатура на Канаду, яку очолює на пості голови Ярослав Хоростіль. Зголошення до участи в турнірі прийматиме до 22-го червня Володимир Ігнатович на адресу 22 Леланд Евню, Торонто 18, Онт., або телефоном на число 231-4472 (Ерія 416). Участь в турнірі можуть брати юнацькі дружини, яких Клюби, Товариства, чи Організації є членами УСЦАК. Змагунами цих дружин можуть бути юнаки до 18-го року життя українського роду. В дружині дозволено вжити не більше двох змагунів у віці до 20-го року життя.

— о —

ВИСЛІДИ ТЕНІСОВИХ ПЕРШОСТЕЙ СУАСТ-СХІД

Союзівка, 14-го червня. — В тенісових першостях Союзу Українсько-Американських Спортових Товариств, делеґатури Української Спортової Централі Америки і Канади на східні стейти ЗСА, які відбулися на цій відпочинковій оселі УНСоюзу в днях 13-го і 14-го червня, закінчилися поодинокі зустрічі такими вислідами:

ЧОЛОВІКИ

Елімінації:

О. Палюх — Р. Галушка 6:1, 6:1
Р. Вірщук — П. Кордуба 6:0, 6:0
А. Пащук — М. Магмет 6:0, 6:1
В. Матківський — Р. Чорнодольський 9:7, 6:4
І. Сохан — А. Ленець 7:5, 6:1
Ю. Витанович — С. Геча 6:4, 6:4

Перша рунда:

Ю. Савчак — О. Палюх 6:0, 6:3
Р. Вірщук — Д. Домарадський 6:1, 6:4
З. Снилик — А. Пащук 6:1, 4:6, 6:0
М. Шиян — І. Сірий 6:3 6:1
О. Олинець — В. Матківський 6:0, 6:2
І. Сохан — М. Вальчук 6:1, 6:0
Ю. Карапінка — Ю. Витанович 6:3, 6:1
З. Матківський — П. Шиприкевич 6:1, 6:2

Чвертьфінали:

Ю. Савчак — Р. Вірщук 6:0, 6:4
М. Шиян — З. Снилик 7:5, 6:3
О. Олинець — І. Сохан 6:0, 6:0
З. Матківський — Ю. Карапінка 6:1, 6:1

Півфінали:

М. Шиян — Ю. Савчак 6:3, 7:9, (Юрій Савчак задав партію внаслідок контузії при стані 1:2)
З. Матківський — О. Олинець 7:5, 6:3

Фінал:

М. Шиян — З. Матківський 6:4, 6:1

ЖІНКИ

Елімінації:

Х. Карпевич — Р. Сорочко 6:3, 6:3
М. Павлічка — Н. Матківська 6:1, 4:6, 7:5

Півфінал:

Х. Карпевич — М. Павлічка 10:8,6:4
І. Шиян — З. Ленець 6:1, 6:3

Фінал:

Іванка Шиян — Христя Карпевич 6:3, 4:6, 6:3

СЕНЬЙОРИ

Елімінації:

В. Герлинський — А. Гончаренко 6:4, 6:2
І. Сохан — С. Палюх 6:3, 6:3
В. Гук — Я. Рожанковський 6:2, 6:4

Півфінал:

В. Герлинський — І. Сохан 6:3, 6:3
В. Гук — Б. Кучинський 6:4, 7:5

Фінал:

В. Герлинський — В. Гук 6:2, 6:1

— о —

ТРЕТЯ ПЕРЕМОГА „ЛЕВІВ" ЧИКАГО

„Леви" — „Реаль ФК 6:2

Чикаго, 6-го червня. — В шостих змаганнях сезону зустрілись „Леви" з німецькою дружиною „Реаль ФК" із підкріпленим складом змагунами Толідом і Аріясом та Степаном Дижурком, який повернувся до своєї дружини з „Ганзи — Фортуни". Цим самим в дружині „Левів" грали три пари братів: Вадим і Євген Мишалові, Стефан і Мирон Дижурки, та Ричард і Едвард Бойки, які приїхали три роки тому з Польщі. Дружина „Реаль ФК" впала при кінці минулого сезону з Вищої Дивізії до Першої і тепер є поважним кандидатом на деґрадацію з Першої до Другої Дивізії Національної Футбольної Ліги Чикаґа. Змагання з „Реаль ФК" не були надто легкими, тому що німці примінили тверду гру, внаслідок якої вже в першій півгрі був контужений воротар Вадим Мишалів. Його мусів заступити на 15 хвилин Стефан Бакун, воротар резервової дружини. На 25-ій хвилині був так само усунений з гри Андрій Козій, і тоді „Леви" були змушені грати в десятку. До перерви вислід зустрічі був 3:0 для „Левів", але в другій півгрі німці скоротили рахунок на 3:2 воротами з двох карних ударів. Тоді „Леви" були змушені взятися до праці, щоб запевнити собі перемогу. Ворота для „Левів" стрілили: Ричард Бойко 3, Євген Мишалів 2 і Аріяс 1.

Склад „Левів": Вадим Мишалів, Медяна, Мирон Дижурко, Толідо, Іваник, Яворський, Ричард Бойко, Едвард Бойко, Аріяс, Стефан Дижурко, Євген Мишалів і Козій. В резерві Бакун і Шиманський.

Юнаки: „Леви" — „Спойня" 2:1

В змаганнях 31-го травня на виїзді на півдні Чикаґа перемогли юнаки „Левів" польську дружину „Спойня" рахунком 2:1 зі стрілів Євгена Карпа з карного і Миколи Овчарука. Після зустрічі змагуни „Спойні" спровокували бійку з юнаками „Левів".

Склад дружини юнаків „Левів": Лозинський, Колінченко, Я. Возьний, М. Возьний, Лесишин, Аттомо, Сахаревич, М. Овчарук, Констанце, Малий і Карпа. Ланковим дружини юнаків є Роман Загородний, активний футболіст резерви.

Юнаки: „Леви" — „Таннерс" 2:4

В неділю, 7-го червня, програли „Леви" із ровесниками дружини юнаків „Таннерс" (мексиканці) з рахунком 2:4. Двоє воріт для „Левів" здобув Євген Карпа з двох карних ударів.

Доріст: „Леви" — „Крила" 0:2

Міджест (найменші): „Леви" — „Крила" 3:3

Сумівська дружина доросту „Крил" перемогла „Левенят" 2:0, але найменші футболісти (8-11 років) „Левів" і „Крил" поділилися точками з кінцевим рахунком 3:3. Двоє воріт для „Крил" стрілив Славко Куляс. Юрчик Мишалів не використав карного удару, який міг принести перемогу „Левам".

Петро Головатий

— о —

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „АСТРОС" БОСТОН 1:1

Нюарк 14 червня. — Другий реміс літнього сезону в АФЛізі „Ч. Січ" здобула цим разом на міському стадіоні в Нюарку, з сильним клюбом „Астрос", що під сучасну пору займає в показнику гор перше місце. Січовики почали гру агресивно і, як в попередніх змаганнях з „Тризубом" у Філядельфії, в їхніх діях відчувалося велику волю до перемоги. На протязі першої половини господарі провели ряд атак в підворітню зону бостонців, одначе вікрити конто голів їм не вдалося. Здекомплетований запад „Ч. Січі", в якому все це бракує центра Михайла Фармінґи, не зміг пробитися через щільну і енерґійну дефензиву гостей. Кілька небезпечних підворітніх акцій вміло ліквідував Карлік, знаменитий воротар „Астрос". В свою чергу молодий вихованець „Ч. Січі" бравий воротар Петро Лісевич оборонив з двобою (сам-на сам) свою твердиню від певного ґоля, що його мав здобути центр нападу Бостону Соуза на 31-ій хвилині. Перед закінченням половини, в 40-ій хвилині, надзвичайно меткий Врунстер утік від опіки оборонців „Ч. Січі" і з близької віддалі здобув для гостей ведення 1:0. В другій півгрі глядачі побачили численні обопільні атаки, на початку з перевагою бостонців і в останніх 15-ти хвилинах з перевагою „Ч. Січі". В дружині господарів менаджер поробив деякі зміни і переставки, які, як виглядало, принесли більш небезпечні акції. Щойно на 84-ій хвилині Іван Паливода закінчив успішно чергову атаку свого нападу, здобувши вирівняння 1:1. В загальному цьогорічний склад, як і рівень гри дружини, радує провід „Ч. Січі" і її симпатиків. Радує, бо в цьому виступають наші українські футболісти, у великій мірі власні вихованці. Провід Т-ва вірить у власні сили і, хоч цілком свідомий, що не всі „новики" вже вповні готові до виступів в сильній АФЛізі, він надіється, що наша талановита молодь скорше чи пізніше стане рівнорядними, або і кращими футболістами в АФЛізі. Треба тільки дати нашим хлопцям можливості, а передусім щиру опіку і належну моральну піддержку громадянства.

Склад „Ч. Січі": П. Лісевич, О. Солтівський, І. Паньків, М. Німерчинський, В. Каздоба, Симс, Л. Лужняя, П. Паливода, І. Паливода, С. Коваленко, И. Гургач, В. Німерчинський, М. Заремба.

„Чорноморська Січ" відкриває першу Українську Футбольну Школу

З приємністю доводиться нам віднотувати створення Першої Української Футбольної Школи. Відкриваючи цю давно потрібну на сході ЗСА — Українську Футбольну Школу УСТ „Чорноморська Січ" започатковує нову еру в підході до правильного фізичного і духового виховання нашої молоді. В своїй 45 літній історії і 15 літній посиленій спортовій діяльності „Ч. Січ" завжди відзначалася динамічністю в праці та зручно впроваджувала потрібні і корисні іновації в своїй праці. УСТ „Ч. Січ" продовжує ці світлі традиції і в своїй виховноспортовій діяльності, здобуває в спорті та пропаґуванні українського імени поважні успіхи. Завдяки цьому „Ч. Січ", під сучасну пору являється найбільшим і найбільш активним Українським Спортовим Т-вом поза Україною. Численний спортовий актив Т-ва з ділянок: футболу, відбиванки, плавання, тенісу, настільного тенісу, шахів, бриджа — свідчить про це. Про різнородні виступи їх знає ввесь український загал у вільному світі і навіть в Україні.

Вдосконалюючи свою працю, „Ч. Січ" врешті зорганізувала свою нову твердиню, якою буде ця спортова школа. Про користі і загальне значення такої школи не доводиться багато говорити. Особливо в нашій дійсності, коли на нашу молодь чигають великі небезпеки: від розповсюджувачів наркотиків, різного роду злочинців, анархістів та радикальних революціонерів. Треба сподіватися, що загал українського громадянства, особливо батьки хлопців кандидатів на учнів, належно оцінять цей новий почин „Ч. Січі" і вишлють своїх синів до нів до школи. Від успіху цьогорічної школи залежатиме, чи в наступному році „Ч. Січ" зможе поширити школу і на інші ділянки: відбиванки, плавання, кошиківки для хлопців і дівчат. Головною ціллю школи є дати повний і основний вишкіл в початковій та заавансованій техніці футбольної гри молодим надійним копунам. Теоретичні і практичні лекції в цілоденних програмах школи мають доповнити вже набуте основне знання гри та вдосконалити технічні засоби поодиноких учнів. Директор школи кладе особливу вагу на вишколення молодих українських спортовців, які в майбутньому мали б поповнити ряди наших дружин на терені ЗСА і Канади. Директор школи — Євген Чижович, є широко відомий із своїх осягів на спортових грищах і особливо із своїх професійних осягів учителя фізичної культури й тренера футбольної дружини Колюмбійської середньої школи в Меплвуді, Н. Дж. Перша Українська Футбольна Школа „Ч. Січі" розпочинається дня 4-го липня на оселі „Верховина" в Глен Спей. Хлопців у віці від 12-15 років з усіх стейтів ЗСА і Канади можна зголошувати із завдатком 15 дол. прямо на оселі або в Управі УСТ „Ч. Січ". Тижнева оплата за повне одержання на оселі виносить тільки 45 дол. УСТ „Ч. Січ" виєднала від УРСоюзу 10 безплатних стипендій для поодиноких Українських Спортових Т-в (по одній), якщо ці Т-ва вишлють своїх, щонайменше трьох учнів.

О. Твардовський

Шахові першості УСЦАК відбудуться вже цього вікенду на „Союзівці"

Шаховий турнір за першість Української Спортової Централі Америки і Канади відбудеться вже цього вікенду, в днях 19-го, 20-го і 21-го червня в приміщеннях відпочинкової оселі УНСоюзу „Союзівці". Цим турніром, який буде проведений швайцарською системою в шости кругах, кермуватиме ланковий шахів УСЦАК інж. Лев Блонарович разом із другими знавцями шахів: д-ром Орестом Поповичем, Богданом Назарком, Євгеном Коссаком і мґром Мирославом Туринським. Організаторі цьогорічного турніру за першість українців Америки і Канади сподіються більшого числа молодших учасників, тому й заплановано окрему нагороду для того молодого шахіста, який здобуде в турнірі найбільше число точок з-поміж своїх ровесників. Грошові нагороди одержать теж шахісти, які займуть в цьому турнірі п'ять перших місць. Початок турніру визначено на 8-му годину вечора вже в п'ятницю, 19-го червня, в яку відбудеться перший круг гор. Три круги гор визначено на суботу, а два останні на неділю.

ВИЙШЛИ ДРУКОМ ДВІ ПІСНІ ОСИПА ЗАЛЕСЬКОГО

Боффало, Н. И. — Українське Музичне Видавництво в м. Боффало видало під числом 16-тим на 4 сторінках формату нотного паперу фотодруком дві пісні Осипа Залеського: „До весни", на слова Лесі Верховинки, і „З вечірніх мелодій", на слова Марійки Підгірянки.

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА В МЕНДОЗІ

Буенос Айрес. У м. Мендозі заходами студентів Юрія й Ігоря Киянків відбулась у найбільшій залі дому Дирекції Туризму однотижнева Виставка українського народного мистецтва. Відвідувачів зачарували мистецькі різьби на дереві відомого в Арґентині мистця і продуцента прикладного мистецтва Володимира Шулупати, родом із Бескиду в Карпатах, вишивки п-і Е. Зоти, образи з українською тематикою д-ра В. Зоти. Газети „Льос Андес", „Ель Діаріо", „Мендоза", телевізійні канали ч. 7 і ч. 9 інформували про цю виставку в піднесених тонах, а директор Туризму полк. Аґірре висловив подяку її організаторам і учасникам.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 19-го ЧЕРВНЯ 1970 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Приймання чл. вкладок 397 Відд. від год. 7-8:30 веч. в домі ЗУАДК-у, 5020 Олд Йорк Рд. Проситься вирівняти чл. вкладки. — Управа.

СУБОТА, 20-го ЧЕРВНЯ 1970 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори членів 397 Відд. від год. 3-ої по пол. в домі Т-ва Укр. Амер. Горожан, 847 Н. Франклін вул. На порядку: звіти делеґатів з 27 Конвенції УНС. Проситься чл. прибути. — Іван Скочиляс, гол., Мих. Нич, секр.

Розшуки

ПОШУКУЄМО
РОМАНА ГАРБАРА
сина Івана і Катерини, уродж. 17. XII. 1926 р. в Сераковцях, пов. Перемишль, який пішов до Совєтської Армії в 1944 р. Пошукує тітка Баран Ольга мати. Хто знав би про нього або він сам, прошу писати на адресу:
L. Strus
4392 W. 52nd Street
Cleveland, Ohio. 44144

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

ТАРЗАН, Ч. 6386. Тарзан знайшов сокиру

У покрученому металі й у попелищі спалених решток гелікоптера Тарзан знайшов тільки один пожиточний прилад — сталеве вістря сокири.

Що ми зробимо, любий Тарзане, коли я не зможу відсіль вийти?!

Мій лук і стріли погоріли, Наомі, але маємо сокиру і я можу ходити!

Чому така страшна річ, як оця, сталася нам? Ось тут я, вишколена медсестра, яка не знає, що робити з собою!